

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, SZOMBAT 1925 május 23.

138. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

KÖZBESZÓLÁS

A „helyi” kisebbségi sajtónak egy csudálatos és csudálatosan konzekvens jelenségével kell végre leszámolnunk. Ahányszor beogradi lapokban, hivatali intézkedésekben, vagy a közfelfogás megnyilvánulásában gyűlölet, türelmetlenség, vagy elfogultság nyilatkozik meg a magyarsággal szemben, nyomban fölharog a vád: *magyar emberek denunciálták a magyarságot.* Fájdalom, kelletlenül sűrűbben hangzik el a magyarsággal szemben támadás, de ez a ripők vád ott settenkedik minden rágalmozó szó, minden bántó intézkedés, sőt minden félrevert harang mellett. Utoljára például a *Balkan* a magyar műkedvelő-társaságok megrendszabályozását követelte. Mi ezzel a követeléssel szemben kimutattuk, hogy milyen céltalan, embertelen és kulturátlan ez a követelés s hogy az ország tekintélyét, a kormányzat presztizsét sértené ennek a követelésnek teljesítése. *Reggel* mi ezt tettük, *délben* pedig olvasható minden jóézés elképesztésére, hogy hol az áruló, hol a denunciáns, hol a fajtája ellen törő magyar. Egyetlen adat, egyetlen gyanújel, a leghalványabb, legsemmítendőbb bizonyíték sem áll rendelkezésükre, mégis a legbecstelenebb vádat, a legarcprítóbb rágalmat vágják az egész magyarság szeme közé. Nem is gondolnak arra, hogy türelmetlenség, elfogultság, tájékozatlanság, vagy a nacionalizmus szélsősége hívhat életre ilyen követeléseket, nekik nem ellenfelek kellene, akiket érvekkel, gondolatokkal, példákkal és bizonyítékokkal meg lehet győzni, nekik ellenségek, magyar ellenségek kellene, akiket le lehet gázolni. S ebben a szédült gyűlölködésben megfélekednek arról is, hogy az árulás vádja nemcsak az árulókat bélyegzi meg, hanem szégyene az egész magyarságnak is.

*

Amikor vagy három héttel ezelőtt utoljára sürgettük a magyarság nagygyűlésének összehívását, a *pökhendi alfőteny* szóról-szóra, ezekkel a szavakkal próbált bennünket leinteni: „Valóban szükséges a magyar nép megkérdezése. Ezt a Hírlap hasábjain a temetési hadjárat óta is eléggé elmondták a magyar nép vezérei. Az időpontot is megmondották: *Május hónapban.* Ma május havának másodikika. Miért hát a sietség? Miért a láрма? Miért kiabálnak...” Ezt irták május másodikán, de mit írnak majd május végén, amikor ismét elmulott a téletlenségnek, a semmittevésnek, az elmulasztott alkalmaknak olyan hónapja, melyet ők maguk tűztek ki a maguk által is szükségesnek elismert nagygyűlés megtartására. Egy bizonyos, stettetni nem hagyják magukat. Az eset a maga kómikusságában veszedelmesen hasonlít egy anekdotára, ami a szájhagyomány szerint Zomborban született

meg. Vagy tizenöt évvel ezelőtt a zombori társulatnak olyan bonvivantja volt, akinek láttára izgalomba jött minden — főpincér. A hotel főpincére, ahol lakott és étkezett a jeles művész, a szokottnál sűrűbben kérte a hépszerű adósát, hogy fizesse ki adósságát. Hát megy már a vonat, kedves főúr? — háritotta el mindannyiszor szemrehányó szavakkal a fizetést a színész. A színiévad utolsó napjain már mint az árnyék úgy követte az izgatott főpincér adósát. Az utolsó előadást is ott töltötte a színészbejáró előtt. Egyszerre csak azt hallja, hogy a színész az első felvonás után, úgy ahogy volt, kosztumban és kimaszkirozottan egy mellék ajtón kisurrant s egyenesen az állomásra hajtatott. A főpincér kiszárgult az állomásra. A vonat már ott állt s az egyik ablakban megpillantja adósát. „De művész ur, a pénzem!” — hördült föl rohanástól lihegve a főpincér. „Miért van úgy megijedve — szól le a színész — hiszen még nem

megy a vonat.”

Május másodikán még mondták, hogy miért e sietség és miért e láрма, de most csak nem fogják azt mondani, hogy miért e sietség, hiszen még május van!

*

Elmult tehát a május hónap is. A jövő hónapban kezdődik már az aratás, aztán jön a hordás, a cséplés, aztán a krumpliczedés, kukoricatörés, a szüret meg az őszi szántás, meglátjátok felajm, őszig nem lesz itt nagygyűlés. A múltkor már megirtuk, egyetlen egy ember dolgozott a pártvezetőségben, amit a program összeállításától a betiltott párt működésének engedélyezéséig végezni kellett, az egyetlen egy embernek munkája volt. Ha a pártvezetőségnek ez az egyetlen tagja dolgozott, dolgozott a párt, ha nem dolgozott, nem dolgozott a párt sem. Nélküle még a népgyűlést sem tudják összehívni, nélküle még sokkal kevesebbre is képtelenek. Még lemondásának a tudomásul vételére is,

törvényjavaslatokat, hogy megálapítsa, nincs-e ellentmondás az egymást kiegészítő törvényjavaslatok között. Csak az összeegyeztető munka után kerül mindhárom törvényjavaslat a törvényhozó bizottság plénuma elé. Így már bizonyos, hogy a parlament először a földműves-hitelekéről szóló törvényjavaslatot fogja tárgyalni, miután más javaslat még nincs készen.

Az államtanács új tagjai

A parlament legközelebbi ülését hétfőn tartja, amelynek napirendjén az államtanács megüresedett három tagsági helyére való jelölés szerepel. A parlament a törvény értelmében hat jelöltet terjeszt öfelsége elé, aki a jelöltek közül három tanácsost nevez ki. A legutóbbi minisztertanács már megejtette a jelöléseket, a jelöltek neveit azonban titkolják, mert különböző politikai frakciók részéről elkeseredett harc folyik a kulisszák mögött a díszes pozícióért. A beogradi *Novosti* tudni véli, hogy a kormány jelöltjei *Obradovics* skopljei hadügyi inspektor, *Vidovics* Petar főispán, *Blagojević* Pero főispán, *Paunović* Zsivko főispán, *Stefanović* Milán semmitűszéki bíró radikális pártiak és a *Pribicević*-párt részéről *D danovics* Jeremia. Emlégetik jelöltekül: *Jankovics* Liszta pénzügyi osztályfőnököt, *Jelenics* Györgye publicistát, *Sztankovics* Zafirion beogradi ügyvédet, dr. *Surmin* György volt kereskedelmi minisztert és *Vukicsević* gimnáziumi igazgatót.

A bizottságok munkája

Pénteken néptelen volt a parlament környéke. Az ünnep utáni szürke hangulat meglátszott Beogradon. A bizottságok közül csupán a törvényhozó bizottságnak a bírói szervezetről szóló törvényt tárgyaló albizottsága tartott ülést. Az ülésen jelen volt *Lukinics* Edo igazságügyminiszter is. A bizottság gyors tempóban halad a törvénytervezettel s a pénteki ülésen 98 szakaszt tárgyalt le.

Nincsićs válaszol Bethlennek

Bethlen magyar miniszterelnöknek a külügyi bizottságban tett nyilatkozatai, amelyeket a Magyar Távirati Iroda hivatalosan közzétett, élénken foglalkoztatják a beogradi politikai köröket. *Nincsićs* külügyminiszter, hír szerint, a parlamentben legközelebbi expozéjában válaszolni fog a magyar miniszterelnök kisantantot támadó kijelentéseire.

A görög jugoszláv delegáció tárgyalásai

A jugoszláv-görög delegáció hosszabb szünet után, pénteken ülést tartott. Az ülésen *Avramović* a közlekedésügyi miniszter

Hétfőn terjesztik a parlament elé az ankébizottság jelentését

Napirendre tűzik a vitát a Radics-párti mandátumok igazolásáról — Javulás állott be Pasics állapotában

Pasics miniszterelnök betegsége még tart. Az orvosok kijelentése szerint Pasics előrehaladott kora dacára *nincs aggodalomra ok.*

Bizonyosnak látszik, hogy ha Pasics pihenni is megy, *nem vonul vissza az aktív politikától* s személye, neve és szava tovább is fontos politikai tényező marad. Ennek ellenére is élénken találgatják, hogy ha nem is az utódja, de a helyettese ki lesz Pasicsnak a radikális-párt vezetésében.

A radikális-párt ugyan a parlamenti klub elnökévé *Zsifkovics* Ljuba képviselőt választotta meg, ezzel azonban a kérdés korántsem nyert megoldást. *Zsifkovics*nak még nincs meg a kellő tekintélye és bár a radikális-párt egységes, árnyalati különbségek mégis vannak, amelyek leszerelésére szinte nélkülözhetetlen *Pasics* tapasztaltsága.

Jovanovics Ljuba, akit multja és személyes képességei leginkább hivatottá tennének, hogy *Pasics* helyettese és majdan utódja legyen, az utóbbi hónapokban szemmel láthatóan visszavonult. *Jovanovics* környezetében azt állítják, hogy a *Scotus Viator*-ral felmerült affért *hivatalos* részről *igyekeztek kiélesíteni*, hogy ezzel *Jovanovics* akcióképességét csökkentsék.

Szó van arról, hogy *Sztanojević* Áca, aki egyike a radikális-párt alapítóinak s aki öregségére visszavonult falusi magányába,

otthagyja a falut s újra aktivitásba lép.

A péntek esti órákban elterjedt hírek szerint *Pasics* miniszterelnök állapota annyira a javulás útján van, hogy szombaton már valószínűleg megjelenhetik hivatalában.

A parlament hétfői ülése

A parlament hétfői ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, elsősorban azért, mert — értesülésünk szerint — a *hétfői ülésen terjesztik a parlament elé a Radics-párti mandátumok felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentését.* A jelentés beterjesztése után a parlament valószínűleg azonnal dönteni fog arról, hogy mikorra tűzi napirendre a jelentés fölötti vitát és e vita után fog a parlament határozni a Radics-párti mandátumok igazolásáról.

A bíróságokról szóló törvényjavaslat a bírák áthelyezhetetlenségéről

A bíróságokról szóló törvényjavaslatot tárgyaló parlamenti albizottság pénteken befejezte munkáját és elfogadta a törvényjavaslatot, amelynek VI. és VII. fejezetébe az ellenzék követelésére *felvettek olyan rendelkezést, amely a bírák áthelyezhetetlenségét biztosítja.* Ugyanez a bizottság szombaton megkezdi a bírákról szóló törvényjavaslat tárgyalását és aztán együttes vizsgálat tárgyává fogja tenni az ügyészségekről, bíróságokról és bírákról szóló

helyettese, a jugoszláv delegáció vasutügyi szakértője előterjesztett egy függelék-tervezetet, amelyet Jugoszlávia a szövetségi szerződéshez kíván csatolni és amely rendezni mindazokat a kérdéseket, amelyek a szalonikii vasut és a szalonikii szabadványok használatára vonatkoznak. A delegáció tudomásul vette a tervezetet és elhatározta, hogy áttanulmányozás után tárgyalás alá veszi. Az ülésen foglalkoztak a görög Macedóniában élő szlávok állampolgárságának ügyével s elfogadtak bizonyos egyezményeket, amelyeket a delegáció tagjai már korábban kidolgoztak.

Az ülés végén Antics, a jugoszláv delegáció tagja felhívta a görög delegátusok figyelmét a görög royalista sajtó magatartására, amely a tárgyalásokkal kapcsolatban azzal a váddal illette Jugoszláviát, hogy a maga részére szeretné megszerezni az egész szalonikii kikötőt. Antics kijelentette, hogy a görög sajtó magatartása annál csodálatosabb, mert a megkövetendő barátsági szerződésben a két állam kölcsönösen garanciálja egymás területi integritását.

A német követ a külügy-miniszterhelyettesnél

Olshausen német követ, aki csütörtökön érkezett meg hosszabb görög- és törökországi utjáról, meglátogatta Markovics Jovánt, a külügyminiszter helyettesét, aki-nél távolléte alatt történt eseményekről informálódott. A német követ egyúttal interveniált a külügy-miniszter helyettesnél bizonyos jövőteli rendelkezések ügyében.

A külügyminiszter helyettesét meglátogatta Pelegrinetti pápai nuncius és Okenski lengyel követ is.

A kisebbségek elégedetlenségének megszüntetését követeli a román ellenzék a kormánytól

Az ellenzéki pártok manifesztuma — Tizenhat vádpont a Bratianu-kormány ellen

Bukarestből jelentik: Az egyesült ellenzék végrehajtóbizottsága véglegesen megállapította annak a manifesztumnak a szövegét, amelyet legközelebb az ország népe elé terjeszt. A manifesztum, amely rendkívül éles hangon támadja a kormányt, a következő tizenhat pontban sorolja fel a Bratianu-kormány helyzetét:

1. A közigazgatás felelőtlen és lelkiismeretlen, lábbal tiporják az állami élet minden demokratikus berendezkedését.

2. A pénz elvesztette hitelét.

3. A költségvetés nem tudja lepezni az állam pénzügyi romlását.

4. A gazdasági életben a felülről jövő intézkedések zürzavara az alantasabb hivatalnokok eljárásának szemérmertlenségével vegyül össze.

5. Az ország vagyona a párthívek nyereszkeskedésének és vakmerőségének van kiszolgáltatva.

6. A meg gondolatlanul hozott törvények özönéből egyetlen gondolat emelkedik ki: a pártérdek.

7. Diplomáciánk elidegenített bennünket legértékesebb szövetségeseinktől és támasz nélkül magunkra hagyott minket az ellenségekkel szemben.

8. A kisebbségek, melyek gyakran csak testvéri kezet vártak tőlünk, hogy együtt dolgozzanak velünk a hazá javára, elégedetlenek.

9. Fel van dülva az egyesült országrészek nemzeti öntudata és megrendült a hitük abban a nemzeti uralomban, mely az ott élő románok évszázados álmának megvalósulását jelentette. Különösen elítélendő az a brutalitás, mely mint-ha szándékosan törekednek a

besszarábiai földműves nép lelkiütemek elidegenítésére.

10. A hadseregnek ma sincs meg a honvédelemhez szükséges teljes felszerelése és fegyverze.

11. A vasúti szállítás szervezetlensége végzettségűvé vált az állam közgazdaságára.

12. A mezőgazdasági termelés csödbe jutott szervezetlensége miatt és az agrárreform tisztességtelen és érdekeltségektől vezetett alkalmazása miatt.

13. Az ipar nélkülözi az állami védelem és a külföldi egyezmények támogatását és pártérdekeket szolgáló bankártröszt nyomása alatt áll.

14. Az adóztatási rendszer nagyobb mértékben sújtja a becsületes és törekvő emberi munkát és a tiszteltreméltó gazdasági berendezkedéseket, mint a közvagyon kizsákmányolásának eredményeit és a bűnös spekulációt.

15. A közegészségügyet teljesen elhanyagolja a költségvetés és a lakosság a tüdővész, vérhaj és más betegségek prédája.

16. A nyomor általános. Az ország tisztviselői rendetlenül és rosszul vannak fizetve, a nyugdíjasok éhhalállal küzdenek, az értelmiségi osztályok agyoncsigázva: hozzájárul ehhez a zabolátlan fényűzés, a botrányos mulatságok és a szétrombolt családi kötelékek erkölcsi nyomora, végül a román népesség csökkenése a gyermektelenség következtében.

Az ellenzéki pártok egyébként elhatározták, hogy a kamarában a legélesebb harcot kezdik a kormány ellen.

A szubotica kiállítás előkészületei

Vadászati, halászlásati és erdészeti kiállítás is lesz

A subotica kiállítás, amelyet tudvalevőleg augusztus 22-én fognak megnyitni, máris igen nagy érdeklődést keltett. Az eddigi jelek szerint különösen mezőgazdák mutatnak nagy hajlandóságot arra, hogy a kiállításon tömegesen résztvegyenek.

A mezőgazdasági osztályok kiküldöttei péntek délután ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a mezőgazdasági kiállítás keretén belül a bácskai népies szokásokat is bemutatják, így lakodalmas felvonulásokat is fognak rendezni, amelyen bemutatják a bunyevác, a magyar és szerb lakodalmas szokásokat. Ezeknek a népies felvonulásoknak a megrendezésére Gyorgyevics Dragosláv főispán nejt kéri fel.

Nagy érdeklődés mutatkozik a vadászati kiállítás iránt is. A vadászegyesület máris elhatározta, hogy a kiállítással egyidőben vadászati kongresszust rendez Suboticán, ahol legalább is 200—300 résztvevőre lehet majd számítani. A vadászati kiállítással kapcsolatban egy trofeális kiállítást fognak rendezni, azonkívül be fogják mutatni az ország vadászati statisztikáját is.

Az erdészeti kiállításra vonatkozólag elhatározták, hogy fel fogják használni az ország erdőállományának összes adatait és különösen a vajdasági erdőgazdálkodás mai állapotát fogják szemléltetően ismertetni.

Az ország halállományát élőhalas aquariumban fogják szemléltetni, azonkívül statisztikai táblákkal is ábrázolni fogják a halászlásati állását Jugoszlábiában.

Taupert tanárt felkérték arra, hogy rendezze meg a hasznos és káros állatok kiállítását. A Vajdaság faunáját egy külön kiállítási pavillonban fogják bemutatni.

Elhatározta azonkívül a mezőgazdasági bizottság, hogy a kiállítás sikere érdekében propagandát indít.

Zárt ajtók mögött

Irtó: Berényi János

A sirásó türelmetlenkedett és néha káromkodott is. Én fásultan várakoztam az emberekre, akik a testemet hozzák. Általában valami langyos közömböség tartott fogva a halál óta. Olyan volt, akár a kellemes fürdő, amelyben a legesekélyebb mozdulatra is lomhának érezzük magunkat. Világosan emlékeztem, hogy valaha épen észli temetést kívántam magamnak. A zekogó, csipős sugarak záporát szerettem volna a koporsómra. Bekövetkezett. A sárga fényfoszlányok szinte pottogtak, amint szetesztek a ragyogó fűszálakon. A fák sirtak és a fényes tiszta szél mint valami ezüstálló vagdosta a finomvattás felhőket. És most valahogy közömbös maradtam és egyáltalában nem éreztem, hogy ilyenkor élni vagy kivált meghalni különösebb boldogság volna. A gyászkozt már bedöcögött a fekete kapun. Sötét ruhás emberek lépdeltak utána. Szomorúak voltak. Nem sokára sirhoz is ért a menet eleje. Akkor az asszonyok könnyezni kezdtek. A pap sápadtnak látszott. De mintha unta volna az egész szertartást. — Jó volna bosszankodni. — gondoltam, — de mégis igazat adtam neki.

Most valami kíváncsiság ékelődött a szívembe. Éreztem, hogy igenis, annak a sötét ruhás lánynak a kedvéért vagyok itt. Fél év óta szerettük egymást. Egy hónappal ezelőtt összekülönböztünk valami csekélységben. Juj de megkínzott. Én aztán megbetegedtem és egész betegségem alatt csak vele foglalkoztam. Rátakarítottam arcára a szomorúság fátyolát, hozzá küldöttem minden lázamat. Sokszor éreztem éjszákánként, hogy a lelkem ott van mellette és fölérti szemérem a fojtó sötétséget. Késő görnyedt délutánokon egyedül voltam a szobában. A kályhaiány sápadt ujjai ideges véres belüket táncoltattak a falon. A csöpp asztali óra ici-pici kalapácsa verte a szívemet.

Apró finom ütésekkel zsongó kis érzéseket kalapált belém. A sok egyforma gyöngye ütésektől végül is megfájdult az egész mellem és nem tudtam föl-emelkedni az ágyban. Azt hittem ez fog meggyilkolni, ez a merev zsibbadás.

Halálom előtt két nappal azt hittem, hogy jobban leszek. Talán a neve gyógyított meg, amit didergős boldogsággal suttogtam egész nap. Délután az ablakhoz ültem. Negyed óra múlva az ő alakját pillantottam meg az uccán. A lépése, testének minden megmozdulása mintha selyemcsipőbe csavarta volna szívemet. Meghökkenedtem amikor észrevettem a zablak mögött.

— Jöj be. — kiáltottam neki. Nincs senki ideháza. Csak egy percre.

Körülnézett és beürrant a kapun.

Soha úgy nem öleltem. Szerettem volna egész testét magamba lehelni. Hűs fehér arcáról csodálatos édes álmoság bizsergett a homlokomba. Sirt. Én nevettem. Aztán mind a ketten neveltünk. Mondtam neki, hogy már jobban vagyok és nem hiszem, hogy már meghaljak. Alig birtam elküldeni. Mosolygott, amikor távozott és ígérte hogy két nap múlva megint erre jön, de valamivel korábban. Ha lehet nézzek ki az ablakon. S én két nap múlva meghaltam.

Most már érdekelt, hogy mit látok rajta. Határozottan szépnak láttam most is. Szemei ki voltak sirva. Remegett és amikor a koporsómat leemelték, görcsösen kapaszkodott édesanyja karjába. Nyöszörgött, nem bírta már a fájdalomat. A körötte állók ránéztek a kis fehér kendőt és igyekeztek uralkodni magán. A koporsót lassan lebecsátották a sirba. Akkor újból kibugyant belőle a zokogás. Édes anyja karjára szorította szemét és fuldokolt. A pap érdeklődéssel pislogott feléje. Sikoltott, amikor a porhanós föld zuhogva söpörte végig a koporsó födelét. Kitépte magát és egy-két támlógó lépést tett a sirgödör felé. A sir szélén vissza tartották. Édesanyja gyengéden csókolgatta.

Ereje már nem volt és nem is tudott tiltakozni, amikor elvezették onnan.

Az uccán kétszer pihent meg hazáig. Nem sirt, de láttam a belső érzéseit és tudtam, hogy szenvedése még gyilkolósabb. Otthon magára hagyták. Tántorogva lépett a szobájába. Kimerülten rogyott le a díványra és újra sirni kezdett.

— Meghalok. — nyöszörgötte kétségbeesés elviseletlenségében. Aztán sóhajtott és gondolkodni kezdett. Láttam, hogy végighalad az életén. Szívbe képzeli az első találkozás hangulatát. Láttam lelkében az első álmot, amit velem álmodott. Értettem azt a fáradt hideglelős bágyadtságot, amit az ilyen álmok után másnap érezni szoktunk. Aztán a vissza arázsoló izgatottság: a halk édes szerelem ábrándképeit. Melyismertem mind a rejtett érzéseket, amelyek egykor átrohant és most végig tűnődik rajtuk.

— Szeret. — gondoltam nagyon nyugodtan.

A cseléd jött be. Vacsorához hívta. Intett a fejével, hogy nem megy. A cseléd megvetette az ágyat és távozni akart. Még egyszer visszafordult és megkérdezte:

— A villanyt fölgyujtsam?

— Ne! Hagyja. — válaszolt rekedten.

Kis idő múlva anyja lépett be. Magához ölelte, megsimogatta. Néhány vigasztaló szót suttogott a fülébe és magára hagyta ő is.

— Szeret. — állapítottam meg még egyszer és tovább figyeltem a gondolatát.

A legutolsó találkozás emlékét bontogatta szét lelkében. Láttam mennyire különös volt neki a kis kaland. Most mondtam hogy azon az estén órákig hanykolódott ágyában, repesett benne a csintalan öröm. Láttam a gondolatait rólam, a lelkemről, az érzéseimről. Ugy áll szívemben a képem, mint egy szomorú sápadt szobor és ugy érezte mintha nagy szemekkel nézném őt valami néhez ködökön keresztül.

— Szeret és öngyilkos lesz. — suttogtam eléggülten.

Fölkelt. Befüggönyözte az ablakot. Fölgyujtotta a lámpát. Szekrényéhez támogett. Kiemelt egy filigrán kis selyemlájkót. Kíváncsian néztem bele. Vékony aranyszállaggal átkötött level-csomót keresett ki belőle. Az én leveleim. Emlékeztem, hogy tréfásan verekedtünk rajta a lánnyal és elvette tőlem. Ezüstvédős ceruzámat egyszer ott felejtettem náluk. Az is ott volt. Mindent visszahelyezett és eltette a ládikót.

Aztán lassan vetkőzni kezdett. Kigombolta mellén a ruhát, ugy a szélére ült és percekig nézett elrévülten maga elé. Majd fölkelt. Eloltotta a lámpát és lázas testtel feküdt le.

Az ágyban még kinzobb élnkséggel nyitlak szemei elé a víziók. Mint egy fekete roska forgott előtte az éj. Soha, a sötétség és kacagott a rémületén. A sötétség — ordította gondolataim itéletét a sötétség és kacagott a rémületén. Aztán hirtelen képek rajzolódak szívébe. Nyár lesz. fehér nyár. Bágyadt hangok jönnek az erdőből és én változhatatlanul elmaradok. Párnya már nedves volt. szemét szurta a fájdalom. Lelke a végtelen egyked ülvalóság érzetének pusztán roskadt össze.

Éjfél után megértzttem, hogy vége szakadt a gondolatsornak. Meglepőde néztem oda. Elaludt. Néhány-szor nyöszörgött. Kis félénk, csipező hangok szálltak el ajkáról. Teste megrándult, olykor lehetet fuldokolva meg-megbicsuklott a torkában.

— Hütlén. — hörögtem gyüöllettel.

Elképedve bámultam rá és elfelejtettem mind a gyötrelmét

— Hütlén. — ismételttem még egyszer. Sohasem jövök hozzá, sohasem gondolok rá!

A láz előntött. Szerettem volna odamenni és fölfráncigálni a szenvedésbe. Mardosó ténfelődéseket gyuitani a lelkem. Irigveltem. ostoroztam szegény szomorú alvását. És meztákoztam a szobámat, a szerelmét. lelkének szent elcsitulását és fekete gyüöllettel, visszanezés nélkül rohantam ki az éjszakába.

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

Az aradi cenzura igen éberem örökös és erősen bélyegben tartja a vidék sajtóját. Korlátlan hatalmát azokban nemcsak a kisebbségi újságokkal érezteti, hanem mindazokkal a román nyelvű politikai lapokkal is, amelyek nem képviselik a túlzó liberális érdekeket. A napokban a Lupta és az Adeverul számaikat koboztatta el, mivel az ellenzék bukaresti gyűlését, az ellenzék deklarációját részletesen ismertették. A cenzor a Brassói Lapok Aradra érkezett számaikat is összeszedte a bizományosoktól. A prefektus, amikor tudomására jutott ez az önkénykedés, az elkobzott lapokból azonnal felkérte egy-egy számot. Miután meggyőződött, hogy a Brassói Lapok, a Lupta és az Adeverul az állam érdekeire nézve nem veszélyesek és nem jelent meg egyikben sem olyan közlemény, hír, vagy tudósítás, amely az elkobzást jogossá tenné, a bevont példányok árusítását nyomban megengedte

*

Az egyetemi hallgatók világszövetsége most tartja kongresszusát Párisban. A kongresszuson napirendre került a kisebbségi kérdés is, amelynek vitája során Lange Róbert hosszú beszédben világitotta meg a kérdés nemzetközi jelentőségét. A nemzeti kisebbségek helyzete — mondotta — a mai idők legveszedelmesebb problémái közé tartozik, mert vele a háború és béke kérdése szorosan összefügg. Tagadhatatlan, hogy Közép- és Kelet-Európában állandóan napirenden van, ami természetes is, mert a közép- és kelet-európai államok egész sorában vannak jelentékeny nemzeti kisebbségek. Ezzel szemben Franciaországnak nincsen kisebbségi problémája, mert ha vannak is területén elég nagy számban különböző idegennyelvű és nemzetbeli lakosok, ezek nem tüntetik fel a nemzeti kisebbséget, úgy mint például a kárpáti oroszok, a csehszlovák, vagy a székelek a román állam területén. De Franciaországnak be kell látnia, hogy Középeurópában vannak nemzeti kisebbségek, amelyek szenvednek. A népszövetség feladata volna a kisebbségi védelem, de az 1923. évben előtte szerepelt román-magyar konfliktus mutatja, hogy a népszövetség egyes tagjai még nem jutottak el a kérdésben a teljes tárgyilagossághoz.

*

A román iskolapolitika által teremtett anarchiára jellemző eset történt nemrégiben a dési Andreiu Muresanu nevű liceumban. A múlt év szeptemberében három magyar diák magánvizsgát tett a hetedik osztályból a liceum tanári kara előtt. Mivel Angheliescu rendelete értelmében azoknak a tanulóknak, akik a következő évben ugyanazt az intézetet kívánják látogatni, bizonyítványt nem adnak ki, a magánvizsga eredményét, amely szerint egyiket közülük pótvizsgára utasították, a másik kettőt pedig felsőbb osztályba léphet. A két jó eredménnyel vizsgázó tanuló ezután annak rendje és módja szerint beiratkozott a nyolcadik osztályba és látogatta az előadásokat. A napokban történt, hogy az osztályfőnök beállított az osztályba, mindenki nagy meglepetésére odaszólt az egyik magyar diáknak, Marton Endrének:

— Mit keres maga a nyolcadikban, hiszen magánvizsgán megbukott fizikából.

A meglepett diák hiába védekezett, hogy éppen az osztályfőnök volt az, aki kiténtette: felsőbb osztályba léphet, a tanár nem emlékezett semmire. A szegény magyar tanulóknak, aki kifizetett egy évi tandíjat, bizonyítványt kapott a nyolcadik osztály első két harmadévről, vissza kellett menni a hetedik osztályba, ahol újból vizsgát kell tennie,

— mert az osztályfőnök urnak rossz a memóriája.

A szlovenszói magyarság sérelmei között a legsúlyosabb az állampolgársági kérdés. A prágai kormány, amely ezt a rendkívüli jelentős kérdést máig sem oldotta meg teljesen, azt az álláspontot foglalta el, hogy Szlovénországban csak azok lehetnek állampolgárok, akik ott 1919 előtt állampolgárságot szereztek. A magyar lakosok illetőségvizsgálata ez alapon már hat év óta folyik és még mindig nem fejeződött be. Az illetőség megszerzését rendkívül megnehezíti a prágai közigazgatási bíróságnak egy határozata, amely szerint nem elég négyévi helybenlakást és adózást igazolni, az illetőség meg-

szerezéséhez szükséges, hogy az illető község a felvételhez hozzájáruljon. A határozat értelmében tehát illetőséget csak az kap, akit a község kötelezőbe felvette és miután ezt a külföldről honosítottakon kívül senki sem bírta, a magyar öslakosok közül majdnem kétszáz ezren veszítették el illetőségüket és állampolgárságukat. Súlyosbítja a helyzetet, hogy akiknek állampolgárságát megsemmisítik, azt törlik a választói névjegyzékből, ha ügyvéd, orvos, elültetik a praxistól, a tanárt és tanítót a tanítástól, iparos, kereskedő pedig üzletét egyáltalán nem vezethet, sőt a régi engedélyt is revízió alá veszik. A csehszlovákiai magyarság a Népszövetséghez fordult panasszal, amely a szeptemberi ülésén döntött ebben a kérdésben.

Pribicevics iskolatörvénytervezete

Nyolc éves lesz az oktatás — A nemzetiségi tanulókat az alsó osztályokban anyanyelvükön is taníthatják — ha a miniszter megengedi — Fakultativ vallásoktatás — Nemzetiségi vidékeken előkészítő tanfolyamokat terveznek

Nemzetiségi iskolákról említés sincs a tervezetben

Pribicevics Szvetozár közoktatásiügyi miniszternek az elemi iskolákról szóló törvénytervezete most került a minisztertanács elé. A legutóbbi évek helytelen gyakorlatától eltérően ezt a javaslatot a miniszter nyilvánosságra hozta és így legalább lényeges tartalmában mégis módja van a nyilvánosságnak előre állást foglalnia ezzel a rendkívüli fontosságú törvényjavaslattal szemben.

A javaslat 12 fejezetre oszlik és 194 szakaszból áll.

Az első szakasz általános rendelkezéseket tartalmaz. Ezek szerint az elemi iskola az ifjúságot nemzeti szellemben, az állami egység szellemében és vallási türelmességre neveli, a művelődést terjeszti és megadja az általános alapot az erkölcsi és gyakorlati életre és a továbbművelődésre.

Az elemi oktatás állami, ingyenes, általános és kötelező. Iskolák nyitására és tantervük fizetéséről az állam gondoskodik. Az oktatás teljesen ingyenes.

A második szakasz az iskolák neveiről és az oktatás idejéről szól.

Az elemi iskolákhoz tartoznak a javaslat szerint a kisdudóvók és az előkészítő osztályok is, valamint az iskola fejlődését szolgáló szociális és gazdasági intézmények, továbbá az abnormális és fejletlen gyermekeket nevelő iskolák.

Kisdudóvókat 4—6 éves gyermekek látogathatják, ennek látogatása nem kötelező. Nem normális és fejletlen (vak, süket, néma, szellemileg fejletlen) gyermekek számára is az állam állít fel iskolákat kerületenként vagy klimatikus gyógyhelyeken. Ezek internátussal kapcsolatosak és szintén ingyenesek.

A közoktatásiügyi miniszter falvakban állandó iskolákat és ideiglenes tanfolyamokat szervez falusi háziasszonyok számára.

Felnőttek számára analfabéta tanfolyamokat ír elő a javaslat, amely 20 éven aluli analfabéták számára kötelező, de idősebbek is látogathatják. Ezeket az iskolaépületben vagy a kaszárnyákban tartják. E tanfolyamok szervezetét a miniszterrendelettel állapítja meg.

Az elemi iskola látogatása minden 6—14 éves fiú- és leánygyermekre kötelező.

Az oktatás városokban és nagyobb községekben 8 évig tart. Ez

nem vonatkozik azokra, akik polgári, közép- vagy szakiskolákba lépnek.

Ugyancsak 8 évig tart az oktatás olyan helységeken, ahol ezt az iskolai bizottság így kívánja és megvannak a szükséges helyiségek és felszerelések.

Ahol nincsenek meg a feltételei a 8 éves oktatásnak, ott 6 évig tart az oktatás, ahol még ez sem lehetséges, ott az V. és VI. osztályokban a tanítás csak november 1-től március 31-ig tart.

Ha valaki 4 osztály elvégzése után polgári, közép- vagy szakiskolába lép, de azt nem végzi el, vissza kell térnie az elemi iskolába.

A tanítás az első 4 osztályban mindenütt egyöntetű, a felső osztályokban azonban a helyi viszonyokhoz kell alkalmazni. Így falvakban a mezőgazdaság, városokban a kereskedelem és ipar szeretetére kell nevelni a gyermekeket.

A 19. §. szerint

azokban az iskolákban, ahol a helyi lakosság érintkezési nyelve (govorni jezik) nem azonos a hivatalos nyelvvel, az elemi iskola mellett előkészítő osztályokat is lehet nyitni.

A harmadik fejezet az iskolaközségek megalakításáról, iskolaépületek emeléséről és az iskolák fenntartásáról szól.

Minden község, amelyben egy vagy több iskola van, valamint kisebb falvak vagy szállások együttesen iskolaközséget kötelesek alkotni, amelynek iskolai bizottsága van. Erről a javaslat nyolcadik fejezete intézkedik.

Az állam mindenütt köteles iskolát állítani, ahol legalább harminc iskolaköteles gyermek van. Ahol kevesebb van, vagy más akadályok vannak, vándortanítók, ambulánsiskolák vagy iskolaállomások végzik a népoktatást.

Iskolaépületről, telekről, kutról, játszótéréről, az iskola kertjéről a politikai község tartozik gondoskodni. Ugyancsak köteles gondoskodni árvák internálásáról, nappali otthonról, távollakó gyermekekről, az iskolába vezető utak karbantartásáról is.

A község köteles a gyermekeket tanszerekkel és könyvekkel is ingyenesen ellátni. Ezeknek az árát a vagyonos szülők kötelesek megtérí-

teni. A vagyonszót az adócenzura szerint állapítsák meg.

A negyedik fejezet az oktatásról magáról szól. Kötelező tárgyak: 1. vallás- és erkölcstan; 2. szerbhorvát-szlovén nyelv; 3. nemzeti történelem, az általános történelem legfontosabb eseményeivel; 4. az ország földrajza, más országok rövid ismertetésével; 5. számtan, mértani alakokkal; 6. az ember ismertetése, az egészség megővésének tanításával; 7. a természet megismerése, a mezőgazdaság és erdészet alapismereteivel; 8. közjog; 9. rajz- és szépírás; 10. gazdasági munkák, a helyi viszonyokhoz képest; 11. ének és lehetőleg zene is; 12. torna és játék; 13. speciális iskolák külön tárgyai.

A részletes tantervet a Legfőbb Közoktatási Tanács meghallgatásával a közoktatási miniszter adja ki. A tanórák száma az I. és II. osztályban heti 22, a III. és IV. osztályban 24, a felső osztályokban 25-nél nem lehet nagyobb.

A 35. §. a nemzetiségi iskoláról szól. Ennek szövege:

Az oktatás minden elemi iskolában az állami nyelven folyik.

Azokon a vidékeken, ahol jelentős számban élnek más fajú és nyelvű állampolgáraink, a hivatalos nyelven való oktatás mellett ugyanabban az állami iskolában,

kérelmükre a közoktatási miniszter meg fogja engedni az anyanyelvükön történő elemi oktatást az első négy évben, kivéve a nemzeti tárgyak csoportjának oktatását, amely az állami nyelven fog folyni (állami nyelv, földrajz és történelem).

A vallásoktatás a szülők kívánságára, felekezetek szerint külön folytatható. Ezt a miniszter által kijelölt lelkész végzi, ha egyházi hatósága beleegyezik. Ahol lelkész nincs, más alkalmas személy lesz ezzel megbízva.

Tankönyvekről a miniszter gondoskodik. Csak a miniszter által jóváhagyott tankönyveket szabad használni. Az iskolaév szeptember 1-től június 28-ig tart. Az oktatás naponként délelőtt és délután folyik.

Az ötödik fejezet a tanulókról szól, a beiratás rendjéről, orvosi vizsgáról, az iskola látogatásáról intézkedik. A szülők felelősek a gyermekek iskolakerüléséért, büntetőjogilag is.

A hatodik fejezet a tanítók képzését, kötelességeit, jogait, fegyelmi büntetéseit, kinevezését, áthelyezését és minősítését taglalja hat alcímekben.

A hetedik fejezet az iskola-orvosokról szól, a nyolcadik fejezet részletesen előírja az iskolai közigazgatás módját, az egyes felettes hatóságokat és az autonóm iskolai szervezeteket.

A kilencedik fejezet az iskolai tanácsadó-szervezetekről intézkedik és minden iskolában tanítói tanácsot, a közoktatásiügyi minisztérium mellett pedig a tanügyi inspektorátusok bevonásával elemi oktatási és népnevelési tanácsot szervez.

A tizedik fejezet a szülőknek az iskolához való viszonyáról, a tizenegyedik fejezet pedig a magániskolákról és azoknak növendékeiről szól, amit már ismertettünk a Bácsmegyei Napló.

Az iskolákról szóló törvényjavaslat a kérdés nagy bordereire való

tekintettel már most nagy érdeklődést kelt nemcsak szakkörökben, hanem az egész lakosság körében. Különös figyelmet érdemelnek a javaslatnak az oktatás módjára vonatkozó szakaszai is.

A magyarságot természetesen elsősorban a javaslat nemzetiségi rendelkezései érdeklik. Az erre vonatkozó 35-ik szakasz, — amelyet fentebb szöveg szerint ismertünk — *mostani fogalmazásában rendkívül sérelmes a nemzetiségekre.* A kormány a javaslatban biztosítja ugyan a nemzetiségek elemi-iskoláit, azonban, bár az oktatás általában az elemi-iskolákban nyolc évig tart, a nemzetiségi tanulók anyanyelvén csak négy évig engedélyezi az oktatást. Ez a rendelkezés ellenkezik az alkotmánnyal is, miután az alkotmány biztosítja a nemzetiségek nyelvén való oktatást. A nemzetiségi nyelvű iskolák létezését a törvényjavaslat attól teszi függővé, hogy annak engedélyezését az érdekelték kérelmezzék, a kérelem teljesítése, vagy visszautasítása azonban kizárólag a miniszter diskrecionális jogát képezi. Eszerint a törvény nem írja imperatívuséval, hogy ott, ahol a szükséges előfeltételek megvannak, valóban működhesse-nek is a nemzetiségi iskolák és nem gondoskodik arról, hogy a miniszter kedvezőtlen döntése esetén panaszszal lehessen fordulni az államtanácshoz.

Hiányos a törvény abban a tekintetben is, hogy nem határozza meg, hogy a lakosság milyen aránya, vagy száma mellett van joguk a nemzetiségeknek saját nyelvű iskolához. Ezt olyan módon kellene rendezni, mint Csehszlovákiában, ahol a lakosság husz százalékát alkotó nemzeti kisebbségnek biztosítják a saját nyelvén való oktatást.

Külön sérelem az is, hogy a javaslat faji kisebbségekről beszél, nem pedig nyelvi kisebbségekről. Az iskolát nem faji, hanem nyelvi kisebbségnek kell adni és nyelv szerint kell osztályozni, annál is inkább, mert a nemzetközi kisebbségi szerződés is anyanyelvi és nem faji kisebbségekről beszél.

Csempésző diplomata

A jövátételi bizottság tagja és az osztrák-magyar bank likvidátora egy csempészbanda élén

Bécsből jelentik: Óriási csempészési botrány foglalkoztatja az osztrák közvéleményt és Bécs előkelő köreit. A csempészeti botrány középpontjában Rasputin Carlo dr., a bécsi jövátételi bizottság olasz tagja és az Osztrák-Magyar Bank likvidációs bizottságának vezetőjére áll és így érthető az a nagy feltűnés, amit a botrány Bécsben kelt.

Rasputin Carlo dr. az elmúlt év nyarán sógorával, Benporat Manlionnal és Einziger Simon tőzseügynökkel társulva bankbizományi irodát nyitott. A magánbank azonban nem tudott boldogulni, mivel az arbitrazs-üzletek, amelyek a tulajdonosok forszíroztak, nem sikerültek. Az üzletek hiányában Einziger azt javasolta társainak, hogy csempészzenek drágaköveket Amerikába, mert ezen busásan lehet keresni. A két olasz örömmel tette magáévá ezt a tervet és Einziger egy milliárd osztrák koronával Lengyelországba küldték, hogy ott drágaköveket vásároljon és onnan folytassa útját Amerikába.

Két hónapig Rasputin és Benporat mit sem tudtak társukról, míg végre az most visszaérkezett Bécsbe és elmondta társainak, hogy a csempészést Newyorkban felfedezték és a drágaköveket egyrészt elkobozták, a többi pedig — amit el tudott rejteni — a kényszerhelyzet-

ben értékén alóli áron adta el. A kapott egymilliárd koronából így Einziger csak háromszáz milliót adott vissza az olaszoknak, akik azonban a többi hetszáz milliót is követelték és mivel Einziger ezt nem tudta megfizetni, feljelentették csalás miatt.

Az ügyészség Einziger ellen az eljárást megindította, mivel azonban a csempészésben Rasputin és Benporat

is részeseek voltak, ellenük is megindult a vizsgálat. Az olaszok erre az olasz követség védelmét kérték és a „Der Abend” értesülése szerint az olasz követség intervenciója sikerrel is járt és az eljárás csak Einziger ellen van folyamatban csalás címén. A botrányt a belekevert előkelő külföldiek személyén kívül ez az eltussolás még csak fokozza.

Rassay Károly a magyar választójogról

Nyolcórás ülésen tárgyalja a magyar nemzetgyűlés a választójogi javaslatot

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén folytatták a választójogi javaslat vitáját. Az elnök napirend előtt bejelentette, hogy Halász Móric és társai indítványt terjesztettek be az ülésnek nyolc órára való meghosszabbítása dolgában a választójogi javaslat tárgyalásának tartamára.

A napirenden lévő választójogi javaslat első szónoka Rassay Károly kifejté, hogy a választójog kiterjesztése terén nagy mulasztások történtek a múltban. Nincs igaza a miniszterelnöknek, amikor azt mondja hogy a választójogi mozgalom csak külső erők hatása alatt és nem magyar talajból sarjadzott ki. Államférfiúnak nem szabad vezetnie magát látszólagos nyugalmi helyzetektől, nem szabad megvárnia, a míg az erők hevesebb formában jelentkeznek. A választójog fejlődésében két főszempont van, a jogkiterjesztés és a tisztaság. A Ház előtt fekvő tervezet messze elmaradt a követelményektől, így a kiterjesztésben, mint a tisztaság tekintetében. Ez a javaslat nem előrehaladást, hanem visszafelé fordulást jelent. Azt mondják a tulajdonon, hogy a tömegeknek nem kell a titkosság és a nőknek nem kell a választójog. Ezzel szemben hivatkozom arra, hogy azt is mondták: a jobbágyoknak nem érdeke a felszabadítás, maga sem kívánja és azt is mondták, hogy a rabszolgaság intézményét nem lehet megszüntetni, mert akkor tönkremegy a gyapottermelés. A történelem megcáfolta ezeket az állításokat. De honnan tudja a tulajdon, hogy nincs feszítőereje a tö-

megek vágyának? Hát van szervezkedési és gyülekezési lehetőség, van sajtószabadság, amelyen keresztül kifejezésre juttathatja a nép akaratait? Ez a nézet a csendet összetéveszti a halállal, a mozdulatlanlanságot a nyugalommal. A nyugalom periódusaiban a haladást kell előkészíteni. A Friedrich-féle rendeletet nem külső kényszer szülte.

Huszár Károly: Husz évvel előbb követeltük a Házban!

Friedrich István: És Bethlen is követelte, aki a kabinet tagja volt.

Szilágyi Lajos: Itt vannak a tanúk! (Zaj a baloldalon.)

Rassay Károly ezután az első nemzetgyűlést védi Bessenyei Zenóval szemben.

Az első nemzetgyűlés ideiglenes alkotmányt adott a nemzetnek és lerakta a konszolidálás alapjait. Huszár és Bottlik a kormány mögött ültek és követelték az atrocitások megtorlását!

Szilágyi Lajos: Hol van most már Bottlik!

Rassay Károly: A numerus clausus olyan hangulatban jött létre, amely alól az első nemzetgyűlés nem tudta emancipálni magát. Reklamálja a képviselő ur ezt a törvényt saját magától, a kormánytól és pártjától.

Szilágyi Lajos: Zsidókkal kacérkodik!

Rassay Károly: Ez a törvényjavaslat 800.000 magyar állampolgárt, akik már ténylegesen gyakorolták a választói jogot, kirekeszt. A már megadott jog visszavétele speciális magyar dolog.

Kavarodás a főnyeremény körül

Nem akarják kifizetni a topolai rokkant pincérnek a kétszáz ezer dináros nyereményt — A sorsjegybizományos százezer dináros egyezséget ajánlott föl — A szerencsés nyerő pöröl

Topoláról jelentik: Morvay István rokkant pincér, aki — mint a Bácsmegyei Napló már megírta — az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán 23051-es számú fél-sorsjeggyel megnyerte a négyszáz ezer dináros főnyeremény felét, különböző komplikációk következtében nem tud hozzájutni az öt jogosan megillető nyereményhez.

Morvay annakidején negyedsorsjegyeket vásárolt, ezeket a húzás előtt becsérélte Gyetvai Lajos topolai sorsjegyárúsítónál a 23051-es sorsjegyre, amely azután a négyszáz ezer dináros főnyereményt megütötte. Amikor nyilvánosságra került, hogy Morvay sorsjegyét kihúzták, Gyetvai egy levelezőlapot írt a rokkant pincérnek és felszólította, hogy jelenjen meg nála kérelmetlenségek elkerülése céljából rövid megbeszélésre. A pincér nem akart a topolai al-elárúsítóval tárgyalni, hanem beutazott Szuboticára, hogy a kétszáz ezer dináros nyereményt a főelárúsító cégnél átvegye. Itt azután kellemetlen meglepetés érte: közölték vele, hogy a kétszáz ezer dinárt nem fizetik ki. Indokolásul azt hozták fel, hogy az a két negyed-sorsjegy, amit a húzás előtt Morvay a nyerő fél-sorsjeggyért cserébe adott Gyetvainak,

a topolai sorsjegyárúsítónak, nincs még kifizetve.

— Ez igaz, — felelte a rokkant pincér — de ez az én privát-ügyem Gyetvaival. Neki esetleg lehet követelése tőlem, mert ő olyan sorsjegyeket kapott, amik még nincsenek kifizetve. A nyerő 23051-es fél-sorsjegy ára azonban ki volt fizetve és így a főbizományos cégnek nincs joga arra, hogy a nyereményt visszatartsa. Követelem, hogy a kétszáz ezer dinárt fizessék ki, különben pört indítok.

— Tudja mit, — mondták erre Morvaynak — kap ötven ezer dinárt és aztán ne okoskodjon.

A rokkant pincér kijelentette, hogy nem elégszik meg a felajánlott összeggel, hanem a teljes kétszáz ezer dinárt követeli. A cég ekkor fölemelte ajánlatát százezer dinárra.

— Fogadja el, — ajánlották neki — mert ha nem elégszik meg ennyivel, akkor bírói letétele helyezzük az egész kétszáz ezer dinárt és még ha meg is nyeri a pört, akkor is ki tudja, mikor jut hozzá a pénzhez.

Morvay végül is beleegyezett abba, hogy átveszi a felkínált száz ezer dinárt, de tanuk előtt kijelentette, hogy igényt tart a nyeremény

másik felére is.

— Meg akarom tudni, — mondtotta — hogy milyen jogon akar a cég letogni tőlem százezer dinárt, amikor a nyerő sorsjegy ki van fizetve. Ha nem fizetik ki a másik százezer dinárt is, akkor pört indítok.

Morvay István egyelőre várakozó álláspontra helyezkedett és a főbizományos-cég megatartásától teszi függővé, hogy pörös uton érvényesíti-e jogait.

Dráma a piacon

Főtárgyalás a suboticiai törvényszéken

Múlt év április 1-én véres szenzációja volt Horgosnak. Egy féltékeny asszony késsel támadta meg vetélytársát és több szurást ejtett rajta. A szurások nem ejtettek halálos sebet, de elég súlyos sérüléseket okoztak.

Ebben a bűnygyben pénteken tartották meg a főtárgyalást a suboticiai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa előtt. A vádlott asszony: Szalat Károlyné, Csóti Julianna ünneplő ruhában, fekete selyem fejkendőben, szomoruan ül a vádlottak padján.

Az elnök a tárgyalás megnyitása után ismerteti a vádat. Az ügyészség súlyos testi sértés vétségével vádolja, mert Sárkány Mihályné, Huszár Rózát késsel többször megszurta. Bűnszék érzi magát? — kérdezi az elnök.

A vádlott: Nem érzem magamat bűnösnek, mert ő adta rá az okot, hogy megtegyem.

Az elnök: Hogyan történt az eset?

A vádlott: Sárkány Mihályné nagyon elcsábította az uramat. Engem igénybe se vett. Mindig odajárt a Huszár Rózához a vendéglőjébe. Az övé Horgoson a »Jó barát« nevű vendéglő. Az uram minden idejét a »Jó barát«-ban töltötte, amiért én persze nem jó szemmel néztem a Rózát.

Előző nap, vasárnap is ott volt az uram a vendéglőben és amikor hazajött, itt volt, engem szidott, mindennek elmondott. Én erre elmentem a háztól, Reggelre visszamentem. Megtudtam, hogy az uram elment Sárkány Mihálynéval Szentára. Jöttek hozzám ismerős asszonyok és szomszédok, meséltek nekem mindenfélét, hogy itt, meg ott látják »üket«. Fölhevítettek. Kedden hetivásár volt Horgoson. Én kint voltam a piacon. A kosaramban volt egy kés. Amikor a piacon megláttam a Sárkány Mihálynét, elfogott a nagy indulat, elővettem a kést és megtámadtam az asszonyt. Ami azután történt azt nem tudom.

A vádlott kihallgatása ezzel véget ért. A tanuk sorát Sárkány Mihályné, Huszár Róza kihallgatása nyitotta meg.

— Tekintetes elnök ur — mondja — én nyugodtan mentem a piacon, egyszerre érzem, hogy valaki erősen megüt a vállamat. Az asszonyok kiáltottak: Kés van nála. Ekkor nagyon megijedtem. Azt hittem, hogy örült. Egyik asszony mondta, hogy fussak, akkor én megszaladtam. Ő utánam és többször belém vágta a kést. Hátamba, karomba, ahol ért.

Az elnök: Miért támadta magát meg?

A tanu: Azt mondta, mert elszereztem az urát. Ez nem igaz. Az ura jött a korezmába, de csak úgy bejárt, mint a többiek.

A bíróság kihallgatta még Huszár Örszét, Fehér Istvánné és Farkas Etel horgosi asszonyokat, akik lényegtelen vallomást tettek.

Ezzel véget ért a bizonyítási eljárás és a perbeszéd elhangzása után meghozta a bíróság az ítéletet, mely szerint a vádlottat súlyos testi sértés vétségében mondja ki bűnösnek és az enyhítő körülmények figyelembevételével három havi fogházra ítélte. Az ügyész felebbezett.

CIRKUSZ

Párisi noteszemből

Páris, 1925. tavaszán

A Champs Elysées-n százával futnak az autók. Egyszer majdnem elütött egy kis Renault. A soffőr ijedten kérdezte:

— Miért nem vigyáz, uram?

— Vigyázzon maga! — feleltem.

— Ön könnyen beszél uram! Ha elütöm, legfeljebb meghal. De én!! Nekem elveszik a hajtási engedélyemet, aztán miből élek?!

*

A Cafe de la Paix-ben a pincér váratlanul magyarul szólal meg.

— Magyar?

— Az vagyok.

— Mióta van itt?

— Féléve.

— Jól beszél franciául?

Nagyot sóhajt.

— Uram, ha én jól tudnék franciául, nem ülnék Párisban...

*

Párisban minden mulatóhelyen mutogatnak egy szeparét, ahol valaha Edward király udvarolt egy nőnek és minden kiskorcsában egy asztalt, amelyiken Heine írt egy verset.

*

Két újabb francia közmondás a fiatal lányról:

1. Au commencement est le cousin. (Kezdetben van a kuzin.)

2. Personne n'est le premier. (Senki se az első.)

*

Clement Vautel előkelő kollégám mondta egyszer nekem a pubifrizuráról:

— Minden rendes embernek van egy felesége, aki hosszú haját hord és egy kis barátnője bubifrizurával.

*

Egy svájci urtól hallottam:

— A francia beszél ebéd közben. A német hallgat és gondolkodik. Az angol csak hallgat.

*

A Theatre de Champs Elysées-ben láttam, hogy egy asszony magával hozta a macskáját a színházba és berakta a ruhatárba. Számot adtak a kedves szürke cicusról. Az asszony példáját követve számos férfi is hozott magával macskát, de ezeket nem veszik be a ruhatárba.

*

A Moulin Rouge halljában szerepel az első női jazzband. Nagyobb lármát csapnak, mint a négerék, ami nőkről lévén szó, természetes is.

*

M. V. kis pesti színész nő csinálta a legnagyobb karriert Párisban: két hónapja egy igazi maharadzsa barátnője. Sok pénzt kap királyi urától, de soha sincs megelégedve. Ma a kiállításon találkoztam vele.

— Hol volt az este?

— Moziban a maharadzsaival.

— Mit láttak?

— Elvittem az öregemet a Madame Dubary-hoz, hadd lássa, hogy hogyan kell bánni egy királynak a metresszéivel...

*

A Fantasio című mulatóban a zenekar foxtrottnak játsza a »Csak egy kislány van a világon«-t.

*

Legendákat mesélnék róla, hogy ez a város milyen becsület. Én is tudok egy kis történetet.

Dr. Sz. K. barátom szállóban lakik. Ennek a szállónak étterme is van és a tulajdonos természetesen azt óhajtja, hogy vendégei a házban érkezzenek. Talán éppen ezen okból a szobákban szigorúan tilos az étkezés. Barátom és felesége egy este nagy hideg vacsorát rendeztek a szobában és mivel a maradékokat nem akarták otthagyni a szobában, összecsomagoltak mindent egy papírosba, átkötötték egy spárgával és

este magukkal vitték abban a reményben, hogy valamelyik kis uccában elvesztik. Így is tettek. A Boul. Sebastopol egy mellékutcáján a barátom óvatosságot elejtette a csomagot. Most már megkönnyebülten mentek tovább. Mikor ötven lépésnyire voltak a felesleges tehertől, egy harsány hang utánuk kiál-

tött:

— Monsieur! Elvesztettek valamit!

És egy szegény toprongyos ember szaladt utánuk az izléses külsejű csomaggal.

Alig akarta elfogadni a frank borralát.

Stella

Dulakodás a román kamarában

A román ellenzék támadása a kormány ellen

Bukarestből jelentik: A kamara ülésén Vajda-Vojvoda Sándor éles támadást intézett a kormány ellen. Elmondotta, hogy az egyik képviselő lakását katonaság vette körül, amely egy egész délelőtt őrizetben tartotta a képviselőt, csak azért, hogy a bejelentett népgyűlésen ne vehessen részt.

Felkiáltások a parasztpárt részéről: Tizezer parasztot hozunk fel egy éjszaka és lefogjuk az egész kormányt.

A liberálisok nagy zajban törtek ki és az elnök csak nagyon nehezen tudta a zajongókat lecsillapítani. A lárma elültével Duca külügyminiszter szólalt föl, aki válaszul Vajda-Vojvodának, kijelentette, hogy a katonaság kirendelése a rend fenntartása végett várt szükségessé.

Vajda-Vojvoda újabb felszólalásában rámutatott arra, hogy a kormány bünt követt el, amikor a hadsereget a nép ellen használta fel.

Az elnök ezután szavazást rendelt el, amelynek során heves jelenetek játszódtak le. A kamara Buzdugán parasztpárti képviselőnek husz ülésről való kizárását megszavazta.

A szavazás után Argetoianu volt belügyminiszter szólalt föl és elmondotta, hogy az ellenzék a kizárások ügyében megegyezést létesített Duca külügyminiszterrel, a kormánypárt ennek ellenére a kizárást megszavazta.

Argetoianu beszéde alatt nagy vihar tört ki, mire a szónok a következő kijelentést tette:

— Megállapítom, hogy a kamarának nevezett bordélyházban bordélyházi eszközökkel dolgoznak.

A kijelentésre a vihar még fokozódott. A liberális képviselők Argetoianura támadtak, akit az ellenzéki képviselők védelmeztek meg az inzultustól. A nagy zajban az elnök az ülést felfüggesztette.

Amundsen repülőgépei elindultak az északi sarkra

A sarkkutatók kedvező időjárás mellett indultak utnak

Stockholmból jelentik: Königsbergből érkezett jelentés szerint a sarki repülőgépek esütőrikkön délután 5 óra 15 perckor elindultak utjukra. Először Amundsen gépe startolt, amelyet Elesworth gépe követett. Két perccel az indulás után mindkét gép eltűnt a Nitra-toknál. A start, — bár a gépek erősen meg voltak terhelve, — simán ment végbe.

Amundsen jelentése

A Spitzbergákon levő Kingsbayból az indulás részleteiről Amundsen a következő jelentést küldte:

Meteorológusaink megállapították, hogy az északi mendence fölött magas légnyomás terül el. Derült idő várható a Spitzbergák északi részén és a sarki jégövnön. Tancsós, hogy ma induljanak el a repülőgépek.

Ez a kedvező jelentés arra az elhatározásra birt bennünket, hogy ma délután 3 órakor startoljunk a Kingsbay fjordjának jégmezéről. Kisérő hajónk, a Hobby kimegy a nyílt vízre a jégparton túl, hogy közel legyen arra az esetre, ha kénytelenek lennénk a tengerre leszállani.

Északi irányban repülünk a part mentén a Dán szigetek felé és az Amsterdamsziget irányában, ha aztán minden jól megy — ez a repülés körülbelül egy óra hosszat tarthat, — akkor folytatjuk utunkat a sarkra. Ezt az északsarki repülést kísérletnek tartjuk, mert ha nem megy minden simán, akkor visszatérünk Kingsbayba, vagy kikötünk a Dán-szigeteken s ott várjuk be hajóinkat.

Ha repülőgépeink elvesztenék egymással a kapcsolatot, akkor a 24-es repülőgép Dietrichson repülőhadnagy vezetésével külön is folytatni fogja az utat. Dietrichson hadnagy föl van határozva, hogy öfelsége Norvégia királya nevében minden esetleg föltedezendő földet birtokba vegyen. Táviratot kaptunk Movinckel norvég miniszterelnöktől, aki közli a föltedezendő földek birtokbavételéről szóló felhatalmazást és egyúttal a norvég nemzet nevében szerencsés utat kíván az expedíciónak.

Roald Amundsen
Lincoln Elesworth

Amundsen és Elesworth jelentése után az indulás több mint háromszáz ember jelenlétében megtörtént. Csütörtökön este a Fram fedélzetéről Kingsbayból a következő szikratávirójelentés érkezett:

Az expedíció tagjai közül május vége előtt senki sem várta a startot, mert az időjárás nem kedvezett, de a meteorológusok három nappal ezelőtt azt észlelték, hogy a legalacsonyabb hőmérséklet május 20-án fog bekövetkezni. Amundsen megbeszélte Elesworth-szal, hogy startolunk.

Amundsen arra kérte a hírlapírókat, hogy ne adják tovább a hírt, míg a repülőgépek teljesen nincsenek készen az utra. Mire tehát ezek a sorok nyomtatásban megjelennek Amundsen és őt társa már elszállt az Északi Sark fölé, talán le is ereszkedett és ott fölveteleket eszközöl, sőt az sem lehetetlen, hogy már visszatérőben lesz a Sarkról. A két repülőgép Kingsbayból száll föl, mert északon a jégviszonyok kedvezőtlenek voltak. Kingsbayban a jégmezőn ideális körülmények között történt az indulás, mert a fjord jégét csak vékony friss hó lepte el. Kedden a Hobby kísérőhajóról kirakták a benzintartályokat a jégre, azután a Hobby északfelé indult a Dán szigetek irányába.

A legkedvezőbb időjárás mellett történt a repülőgép előkészítése és a munka gyorsan haladt. Délután 5 órakor már mind a két repülőgép teljesen fel volt szerelve, felvette a megfelelő mennyiségű benzint, eleséget és a hajózási és csillagászati műszereket. A két repülőgép motorai berregni kezdtek és mind a kettő fölemelkedett. Még pár perc és az aeroplánok eltűntek a nagy hófelhőben, amelyet a propellerek a fjord jégéről felverték. Estefelé Kingsbay fölött szél kerekedett, amely hóförgőget hozott, a meteorológusok azonban megállapították, hogy ez a hirtelen rossz idő csak helyi jelenség.

Alaszkából este szelet jeleznek, ha tehát a repülőgépek tovább maradnak, viszszafele jövet hátba kapták a szelet, ami nagyon kedvező lesz és így a tüzelőanyag is bővegesen elegendő lesz.

Angol támadás

a kisantant ellen

A Manchester Guardian cikke a bukaresti konferencián

Londonból jelentik: A Manchester Guardian vezércikkben foglalkozik a kisantant bukaresti konferenciájával és ez alkalommal újból éles támadást intéz a kisantant ellen. Maga a kisantant egy kölcsönös biztosítótársaság azok közt az országok között, — írja többek között — amelyek területi nyereségüket a békeszerződésnek köszönhetik.

Gyakorlatban azonban a szövetség dolga nagyon nehéz. Románia fél Oroszországtól Besszarabiába miatt a két szláv államnak viszont semmi oka sincs a szovjettél való viszálykodásra. Ennek következtében valamennyi határ általános biztosítása lehetetlen. A magyarellenes mojtivumok a kisantantot alkotó államok szolidaritásának egyetlen szilárd alapját jelentik.

Ausztriának Németországhoz való csatlakozása Csehszlovákiát közvetlenül érintené, de Jugoszláviát és Romániát hidegen hagyja. Ily körülmények közt a diplomata tulajdonképpen semmiféle új hatalmi csoportot nem tudtak teremteni. Csak azt hangsúlyozták, amire már azelőtt is mindig készen álltak. Franciaországgal egyetemben minden revíziós törekvés ellen késhegyig menő harcot fognak folytatni, nemkülönben az esetben is, ha felmerül az a szükségesség, hogy Magyarországot ellen hadbavonuljanak. Az első pontban Lengyelország is támogatni fogja őket, de a másodikban nem igen. Gazdasági tekintetben a bukaresti megbeszélések teljesen eredménytelenek voltak. Ausztriát továbbra is guzsba kötik, a tarifháborút vidáman folytatják és Bécsből keletre Európa gazdasági jólétét továbbra is aláássák. A bukaresti megbeszélések igazolják, hogy a gazdasági bölcsesség népszerűtlen, de a nagy hadseregek még mindig népszerűek.

A Manchester Guardian cikke diplomáciai körökben élénk feltűnést kelt.

Elfogták

Ripka Ferenc merénylőjét

Egy rácalmási ébredő a tettes

Budapestről jelentik: A Ripka Ferenc kormánybiztos címére küldött robbanódoboz ügyében megindított rendőri nyomozás teljes sikerrel járt. A budapesti rendőrség megállapította, hogy a dobozt Reményi Imre rácalmási fiatalember, Márffyék vérbíróságának egyik agilis tagja készítette és ő helyezte el a villamoskocsiban, mert bizonyosra vette, hogy azt el fogják juttatni a kormánybiztoshoz.

A nyomozás során kiderült, hogy Reményinek már többször meggyűlt a baja a hatóságokkal erőszakos fajmentő cselekedetei miatt. A foglalkozás nélküli fiatalember, akit az ébredők pénzelték, Rácalmáson lakott szüleinél, de gyakran bejárt Budapestre is, ahol részt vett minden, a Márffyék által inszenzált uccai verekedésekben és igazoltatásokban. Állandóan vasbokszerrel járt és ezzel verte áldozatait. A múlt évben ő volt a rácalmási zsidó nőegylet bálján történt verengzés tettese is, amikor revolverével a közönség közé lőtt és egy fiatal asszonyt súlyosan megsebesített. Emiatt szándékos emberölés címén büntető eljárás indult ellene.

Reményit a rendőrség pénteken délelőtt őrizetbe vette és kihallgatta. A nyomozás befejezése után át fogják adni az ügyészségnek.

A gyógyíthatatlan betegségek doktora

A titokzatos hölgy, aki mindent lát és mindent tud

Madridból jelentik: A spanyol fővárosban néhány héttel ezelőtt egy rendkívül titokzatos ember tűnt fel, akiről oly hírek keringtek, hogy minden gyógyíthatatlan betegségre tud orvosságot és már több százat vannak, akiket ki-gyógyított betegségeiből. A csodadok-tort azonban a meggyógyított betegek-kivül még senki sem látta és sem az újságok riporterei, sem pedig a rendőrség, amely szélhámosnak tartja, nem képesek rákádni. Betegjei pedig semmi körülmények között sem hajlandók elárulni rejtekhelyét. Heteken át tartott a titokzatos orvos után a hajsa eredménytelenül, végre az utóbbi napokban a véletlen nyomára jutatta a rendőrséget, de elfogni még sem sikerült.

A rendőrség egyik magasabbrangu tisztviselője, aki szintén gyógyíthatatlan betegségben szenved, néhány nappal ezelőtt a hálószobájában, az éjjeli szekrényen névtelen levelet talált, a melyben finom női írással a következő sorok voltak:

„Ön gyógyíthatatlan betegségben szenved. Amit Európa leghíresebb orvosai nem tudtak megtenni, azt mi megteesszük, pár órán belül: egy új csodaszerrel meggyógyítjuk Önt. Fel-tételeink a teljes titoktartás és találkozásunkkor megállapítandó összeg, amely teljes gyógyulás után fizetendő. Beleegyezése esetén ma este 6-7 óra között könyökölőn ki lakása ablakán.»

A beteg rendőrfelügyelő első pillanatban arra gondolt, hogy a levelet átadja a rendőrségnek, azonban egyrészt a gyógyulás reménye, másrészt a kíváncsiság arra bírta, hogy összekötésbe lépjen a misztikus emberrel. Ezért a levél utasításaihoz híven, a megjelölt időben kikönyökölt az ablakán és egy-uttal figyelte a ház kapuját, hogy a jeladásra ki fog hozzá betérni. Azonban negyedórai várakozás után sem látott senkit a kapun befordulni és épp ezért rendkívül meglepődött, amikor szobájában mögötte nesztelen lépteket és selyemruha suhogását hallotta. Ijedten fordult hátra és egy gyönyörű fiatal széke nővel találta magát szemközt. A hölgy mosolyogva foglalt helyet az egyik karosszékekben és anélkül, hogy nevét elárulta volna, elmondta a meglepett rendőrtisztnek, hogy a gyógyíthatatlan betegségek gyógyításával apja foglalkozik, aki ugyszóiván egész életét a rejtelmes tudományoknak szentelte és évtizedekig élt Indiában, ahol a legtöbb betegség biztos gyógyítási módját ismerik. Ezután közölte a rendőrtisztviselővel, hogy amennyiben hajlandó a gyógyításért nagyobb összeget áldozni, úgy este tíz órakor pénzzel együtt várja őt meg a ház előtt, majd elvezeti atyjához.

A rendőrtisztviselő előtt gyanusnak tűnt fel az a körülmény, hogy a pénz magával kell vinnie és elhatározta, hogy a történetéről értesíteni fogja a rendőrséget. Este tíz óra tájban a rendőrség három legügyesebb detektívje és két újságíró rejtőzött el a rendőrtisztviselő lakása körül, hogy meglesse a titokzatos hölgyet. Pontban tíz órakor megjelent a rendőrtisztviselő is a ház előtt, ahová épp akkor ért oda a csodadoktor leánya. Szó nélkül indultak utnak, mögöttük haladtak a legnagyobb óvatossággal a detektívök és az újságírók. Szűk sikátorokon keresztül vezet-te a nő a rendőrtisztviselőt, anélkül, hogy egyszer is körülnézett volna, nem követik-e őket, majd amikor egy sötét utcába értek, a nő a férfi füléhez hajolt és szinte mosolyogva suttogta:

— Ön nem tartotta be a feltételt. Bennünket detektívök kísérnek és ezért sajnálatomra nem lehetek többé szolgál-tatára.

Azzal, melőlőt a rendőrtisztviselő fel-ocsudott volna meglepetéséből, eltűnt mellőle, mintha a föld nyelte volna el. A detektívök, akik alig néhány méternyire haladtak mögöttük, nem vették észre a sötétben, a hölgy merre tűnt el. Felkutatták az egész környéket, sehol sem akadtak a nyomára.

Madridban meg vannak arról győ-ződve, hogy a csodadoktor varázsló. — A huszadik század varázslója.

A budapesti választások rendezettség nélkül folytak le

A választók ötven százaléka szavazott

Budapestről jelentik: A budapesti községi választások csütörtökön és pénteken a legnagyobb rendben folytak le. A szavazók nagy számban járultak az urnák elé, a választói névjegyzékbe fel-vett 289.729 választó közül az első nap-on 132.849 választó adta le szavazatát és ugyanilyen számban jelentek meg a szavazók pénteken is választói körze-tekben.

Még így is igen sok szavazásra joga-sult választót utasítottak el azzal, hogy nincs felvéve a választói névjegyzékbe. Így többek közt maga *Rakovszky Iván belügyminiszter és Szcitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke sem szavazhatott le*, mert — mint a választói körzet iro-dájában kiderült — nem szerepel a ne-vük a választói névjegyzékben.

A választás a legnagyobb rendben folyt le mindenütt és sehol sem volt szükség rendőri beavatkozásra. Csak a *Wolff-párt* emberei igyekeztek néhol za-varokat kelteni. Wolffék több helyen agent provokatőrökkel próbálkoztak, akik a szavazókörzetek helyiségei előtt Vázsonyit és a szociáldemokratavezé-reket éltették és az Internacionálé ének-lésébe akarták beugratni a munkássá-got. Az ellenzéki pártok azonban idejé-ben értesültek erről a trükkéről és az agent provokatőröket néhány pofonnal elhallgattatták. Wolffék egyik megbízott emberét, aki tulhangosan viselkedett, le is tartóztatták mint szocialista agitátort, a rendőrségen azonban beismerte, hogy az ellenpárt kortese. Diáksapkás fiatal-emberek is több helyen próbáltak zavart előidézni, azonban ezeket is maguk a választók hallgattatták el.

Jugoszláv művészek a párisi tavaszi tárlaton

Három szobrász és egy festő a Tuillériák nagy kiállításán

Páris, május hó (A Bácsmegyei Napló tudósítójától)

A francia képzőművészetnek évről-évre eseménye a Tuillériák nagy tava-szi és őszi tárlata, amelyeken mindig felsorakozik a legöregebb gardától a legfiatalabbig minden jelentős tényező-je a festészetnek és a szobrászatnak. Az idén különösen nagy érdeklődés előzte meg a kiállítást, amelyet a »So-ciété Nationale des Beaux-Arts« és a »Société des Artistes Français« közösen rendezett. A Tuillériák termeinek soka-sága teljesen megtelt a modern képző-művészet legfrissebb alkotásaival. A ki-állítók tulnyomó része természetesen francia, de itt-ott felbukkan egy-egy idegen név is.

A külföldiek közül különösen *Van Dougen* ismert, holland festőnek merész kompozíciójú képei keltenek nagy feltű-nést. A holland művész emellett, hogy a legkiválóbb, egyben a legterményebb is, aki csak úgy ontja a képeket. Port-réin kívül, amelyeknek galériájában az egész előkelő Páris megtalálhatjuk — különösen furcsa erotikájú pasztelljeivel vonja magára a figyelmet.

A kisszámú külföldi név közül ben-nünket legjobban az a néhány jugoszláv

művész érdekel, akik tehetségükkel fog-va eljutottak odáig, hogy a világ egyik legelső művészi tárlatán szerepelhesse-nek. A festőket *Ivánovics Pál* (szerbiai) képviseli egy sikerült női portréval.

A szobrászok között ott látjuk *Au-gusztincics Antalt* (klanyeci születésű) egy gondosan mintázott asszonyfigurá-val, melynek állandóan sok nézője van. *Dalma Bogomir* (Plevlje) *Emil Drainek*, a Comédie Française művészenek portrébüsztiével szerepel. A sajtó igen melegen megdicsérte.

Végül *Baranyai Károly* (Novi-Vrbas) nem csak Jugoszláviát, de a jugoszlá-viai magyar kisebbséget is képviseli egy szobrával. Kétalakú figurális kompozí-ció ez a mű, amely ugy elgondolásában, mint kivitelében felveszi a versenyt a kiállítás legnagyobb művészeinek alkotásával. Ugy tudjuk, hogy *Baranyai Károly* az első, aki a jugoszláviai ma-gyar kisebbség alkotóerejét ilyen elő-kező külföldi fórumon reprezentálja.

Csathó Kálmán

lett az Unio-színházak vagyón-felügyelője

A fizetésképtelen színháztröszt új megoldást tervez

Budapestről jelentik: A fizetésképte-len Unio színházüzem r.-t. vagyónfel-ügyelőjévé meglepetésre *Csathó Kál-mán*, a Nemzeti Színház rendezőjét és dramaturgiát neveztek ki. A kinevezés-nél a színészek kívánsága érvényesült, akik a törvényszéktől színházi szakem-ber kirendelését kérték. Az Unio-szín-házak tagjai körében ezért *Csathó Kálmán* kirendelése igen nagy örömet kelt.

Csathó Kálmán az egyik estilap munkatársának néhány szavas jellemző nyilatkozatot adott programjáról.

— Ebben a percben értesültem — mondotta — vagyónfelügyelői kirende-lésemről. Épen ezért most még nincsen meg a körülményem, annyit azonban mondhatok, hogy programom aap-elve: *mindent a színészekért!*

Szalay Emil dr. az Unio ügyésze egyébként pénteken újabb beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben be-jelenti, hogy a *vállalat új ajánlatot fog-tenni a hitelezőknek*, amelyben megja-vítja a kényszeregyezségi eljárást kéro beadványában tett ajánlatot. *Faludi Jenő dr.* vezérigazgató ugyanis reméli, hogy sikerül olyan megoldást találni, hogy új tőke bevonásával és a színész-konzorcium fenntartásával elkerülhető lesz a kényszeregyezségi eljárás lefoly-tatása.

A magyar kormány cáfolja Zita visszatérésének híreit

Rakovszky belügyminiszter nyilatkozata

Budapestről jelentik: Az utóbbi idő-ben több ízben elterjedt a világsajtó-ban az a hír, hogy *Zita exkirálynő gyermekeivel vissza akar térni Magyar-országra*. Legutóbb már az a hír is el-terjedt, hogy *Zita* egy magyar arisztok-ratához szándékozik feleségül menni, hogy így, mint magyar állampolgárnak se nmi akadálya ne legyen a Magyar-országba való visszatérésnek és Gödöllőn szándékozik letelepedni.

Ezzel a hírrel kapcsolatban a *Magyar-ország* munkatársa pénteken kérdést intézett *Rakovszky Iván* belügyminis-terhez, aki megcáfolta a *Zita visszaté-réséről szóló hírt* és kijelentette, hogy a magyar kormánynak nincsen tudomása arról, hogy az exkirálynő ilyen terve-vel foglalkozna, vagy hogy ilyen kérés-sel fordult volna bárhova.

Annak ellenére, hogy a belügyminis-ter légből kapottaknak jelentette ki a *Zita visszatéréséről* szóló híreket, poli-tikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy a legitimista képviselőknek az utóbbi időben feltűnően gyakori spanyolországi utazása ennek a tervnek a keresztülvitelével van összefüggésben.

Tolvaj alezredesné

Hipnózis hatása alatt lopott egy urinó

Budapestről jelentik: 1923 december 30-án *Milesz István* honvédalezredes és felesége társaságban voltak és akkor történt, hogy az egyik szobában elhe-helyezett ruhák közül *több értékes da-rab eltűnt*. A nyomozás során később megállapították, hogy a ruhákat *Milesz István* honvédalezredes felesége kido-bálta az ablakon és lent várakozó nő-vére azokat magával vitte. Az alezre-desné ekkor azzal védekezett, hogy a bűncselekményt hipnózis hatása alatt követte el. Az elsőfoku bíróság az alezredesné nyolcnapi fogházra, nővérét pedig ötnapi fogházra ítélte.

Felebbezés folytán az ügy az ítélő-tábla elé került. Az alezredesné, meg-öszülve, testileg és lelkileg teljesen összeroppanva, csak férje támogatásá-val tudott belépni a tárgyalóterembe. A tárgyaláson ismét azzal védekezett, hogy két férjére haragvó fiatalember hipnotizálta. *Mileszné* a cselekmény el-követése előtt már panaszkodott, hogy valami kényszer hatása alatt áll és már ebben az időben abnormisan visel-kedett. Több tanu kihallgatása és az igazságügyi Orvosi Tanács szakvéle-ményének ismertetése után az ítélő-tábla *Milesz Istvánnét és nővérét* az ellenük emelt vád alól büntethetőséget kizáró ok alapján felmentette. Az ítélet jogerős.

Megindul

a zöldség- és gyümölcsexport

A novisadi személyvonathoz gyümölcsös-vagonokat csatolnak

A novisadi kereskedelmi és iparka-mara — mint már jelentettük — memo-randumban fordult a közlekedésügyi miniszterhez, amelyben tekintettel a novisadvidéki főzelék és gyümölcs-termelésre, arra kéri a minisztert, állit-tassa vissza azokat a gyümölcsöt szál-lító gyorstehervonatokat, amelyek a há-boru előtt a híres novisadi gyümölcsöt és zöldséget szállították a vilápiacra. A kamara arra is kérte a minisztert, hogy addig is, míg az egész vidékre nagy gazdasági előnyökkel járó intéz-kedését megteheti, rendelje el, hogy a Novisadról reggel 9 óra 15 perckor in-duló személyvonathoz néhány gyü-mölcsszállító teherkocsit csatoljanak, a melyek a Szuboticáról d. u. 2 ó. 30-kor induló csatlakozóvonat révén Kelebiára jutnak és a Máv. gyorstehervonathoz csatolva már másnap kora reggel Bécs-be kerülhetnek.

A miniszter azonnali hatállyal elren-delte, hogy a novisadi reggel 9 óra 15 perckor Szuboticára induló személyvo-nat gyümölcsest vagy főzelékekkel meg-rakott több teherkocsit vigyen magá-val. Csütörtök óta több mint százezer dinár értékű gyümölcs került ezuton külföldre. Ezeknek a szállítmányoknak azonban az a hátrányuk, hogy Cseh-szlovákia és Magyarország azt kíván-ják, hogy a szállítmányoknak romlatlan állapotban való utbaindítását egy nő-vényvizsgáló állomás garantálja. Ilyen állomás Jugoszláviában nincs és így az exportra kerülő zöldség és friss gyü-mölcs csak Németországba és Ausztriá-ba juthat el.

A kereskedelmi kamara sürgős fel-iratban arra kéri a kormányt, hogy nő-vényvizsgálóállomások létesítésével mozdítsa elő az exportlehetőségeket.

A közlekedésügyi miniszter átmeneti jellegű intézkedésén kívül engedélyez-te, hogy *Junius 5-iki kezdettel naponta két gyorstehervonat és pedig éjjel két-török és délután két-török* Beograd ki-induló állomással torgalomba helyeztes-sék. Ezeknek a gyümölcsszállító gyors-tehervonatoknak Beogradon kívül Indi-ján, Noviszadon, Vrbaszon és Szuboti-cán lesz lerakodó-állomásuk.

HIREK

•••

Az osijek-i főrabbi kitüntetése.

Osijekről jelentik: Vasárnap nyújtotta át dr. Hengstler polgármester dr. Ungár Simon osijek-i főrabbi a Szent Száva-rendi lovagrend tiszteletbeli királyi a tudós főrabbi huszonöt éves papi működése elismerésül kitüntette.

Huszonöt éves színészi jubileum. Noviszadról jelentik: *Lázárevics Lázár*, a noviszadi nemzeti színház drámai színésze, június 14-én üli meg huszonöt éves színészbürojárát. Ez alkalomból a „Gjido” című színmű kerül színre.

A noviszadi Szokol-egylet jubileuma. A noviszadi Szokol-egylet vasárnap ünnepi fennállásának husz éves jubileumát. Az ünnepségek szombaton este kezdődnek. A Szokolanum helyiségében este kilenc órakor gyülekezés lesz, a honnan a Szokol-egylet tagjai fátylasmenetben a városház elé vonulnak és üdvözlők a város vezetőségét. Másnap, vasárnap reggel a vendégszokolisták részvételével szabadgyakorlatok lesznek a Karagyorgye-pályán, délelőtt tízenegy órakor pedig a Szabadságtéren ünnepélyes zászlószentelés. Délután négy órakor a Karagyorgye-pályán szabadgyakorlatokat mutatnak be a szokolisták és este kilenc órai kezdettel nyilvános népiünnepély lesz a Lövöldében.

Görög-kereskedő templomot építenek Novoszeleón. Kishegyéről jelentik: A noviszadi görög-kereskedők asszonyi bizottság akciót indított templom építésére. Az építkezés költségeinek előteremtésére gyűjtést indítottak.

Athéni kereskedők látogatása Szuboticán. Az S. H. S. királyság athéni követének jelentése alapján a külügyminisztérium közölte a szuboticei Gyárosok és Kereskedők Egyesületével, hogy az Athén-pireusi görög kereskedelmi kamara harminc tagja június első napjaiban látogatást fog tenni Szuboticán, hogy viszonzják a szuboticei Lloydnak 1923 októberében Athénben tett látogatását. A görög kereskedők május 28-án indulnak hosszabb tanulmányutúra Athénből, két napot Beogradban, két napot pedig Szuboticán töltenek és ez idő alatt meg fogják tekinteni a környék mezőgazdasági intézményeit és gyártelepeit. Szuboticáról Budapestre folytatják útjukat. A szuboticei Lloyd a pireusi kamara másfél év előtti barátságos vendéglátására való tekintettel díszes fogadásban fogja részesíteni a görög kereskedőket és ebben az ügyben május 28-án az egyesület vezetősége ülést fog tartani. A látogatásról értesítették Szubotica város vezetőségét, megfelelő intézkedés végett.

Harangszentelés Kikindán. Kikindáról jelentik: Csütörtökön délután szentelték fel nagy ünnepségek között a kikindai római katolikus templom öt új harangját. Az egyházi szertartást dr. Buzsák Frigyes főesperes végeztette nagy pári segédlettel. Az ünnepségen megjelentek Bakulov György görögkeleti főesperes, Fekete Gyula református, Konecni Sándor evangélikus lelkész és Steiner Vilmos főrabbi is.

Leszavazták az új belga kormányt. Brüsszelből jelentik: A kamara ülésén 98 szavazattal 73 ellenében elfogadták a kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítványt. Van Vyverre kormánya ezután benyújtja lemondását.

Sakk-kör alakult Kishegyén. A kishgyesi Sakk-kör csütörtökön tartja meg alakuló közgyűlését a Sallugyi-féle vendéglőben.

A szentai diákoknak nem szabad fürdeni a Tiszában. Szentáról jelentik: A sentai gimnázium igazgatósága rendeltileg megtiltotta az intézet növendékeinek, hogy a Tiszában fürdőjenek, vagy a tiszaparti sétányon és a Népkerthben sétáljanak. Ugyanúgy eltiltotta az igazgatóság a diákokat a futballjátéktól is.

Az olaszok ott akarják hagyni a nemzetközi munka-konferenciát. Genéből jelentik: A Népszövetség munkaügyi hivatalának kezdeményezésére összeült nemzetközi munkakonferencián a munkások csoportja kizárta a bizottságban való részvételtől az olasz küldöttség vezetőjét, *Rossoni* fascista szakszervezeti elnököt. Az olasz küldöttség erre *Mussolini*hoz fordult utasításért, aki elrendelte, hogy Rossonival feltétlen szolidaritást vállaljanak és végső esetben hagyják ott a konferenciát.

Avarescu és Jorga afférja. Bukaresti távirat szerint Avarescu tábornok, akinek a kamara egyik legutóbbi ülésén hosszabb személyes vitája volt *Jorga* Miklós egyetemi tanárral, *Jorgát* a beszédeben foglalt kitételek miatt *Lambu* és *Vaileanu* tábornokok útján provokáltatta. *Jorga* Miklós *Argetoianu*t és *Popovici* Mihályt nevezte meg segédjeinek. Az ügyet békésen intézték el.

Száz külföldi lapot tiltott ki a csehszlovák kormány. Prágából jelentik: Külföldi lapok legutóbbi elenséges hangon írtak Csehszlovákiáról, amiért a kormány újabb körülbélül száz külföldi ujságot kitiltott a köztársaság területéről s megvonta tőlük a postaszállítást. A kitiltott lapok között legtöbb az osztrák és a birodalmi német, de ugyanilyen megtorlás alá estek magyar, lengyel, tó nyelvű, jugoszláv, francia és amerikai ujságok is.

Osztrák nacionalisták és munkások véres harca. Bécsből jelentik: Mödlingben a horogkeresztesek, köztük *Rosbach* táborának sok hive, a hősi halottak emlékére ünnepet tartott, amelyről éjszaka visszatérve, a nacionalisták munkásokkal találkoztak. A horogkeresztesek lövöldöztek, a munkások viszonozták a tüzelést. *Müller* szociáldemokrata községi képviselő és kivüle még hárman súlyosan megsebesültek.

A mérnökszövetség közgyűlése. Noviszadról jelentik: A Jugoszláv Mérnök és Építész Szövetség vajdasági szekciójára résztvevő a szövetségnek június 7-től 11-ig tartó éves közgyűlésén, amit ebben az évben Skopljében tartanak meg. A résztvevni szándékozók május 26-ig be kell jelenteni ebbeli szándékukat a szekció noviszadi vezetőségénél. A közlekedésügyi minisztérium az állami mérnökök részére azt az utazási kedvezményt biztosította, hogy negyed harmadosztályú jeggyel másodosztályon utazhatnak. A közgyűlés résztvevői Skopljéból Rigómezőre, onnan az ochridai tavakhoz és Bitoljiban terveznek kirándulást. A közgyűlés vajdasági résztvevői június 6-án reggel a 8 óra 10 perces gyorsvonattal indulnak Beogradból.

Adományok a pancsevői szerb olvasókör renoválására. A pancsevői szerb olvasókör évi közgyűlésén elhatározták, hogy az olvasókör épületét kitartoztatják és nagyobb szabású átalakításokat végeznek. E célból felhívják a tagokat egyenként 100 dinár jegyzésére. Eddigkülsően a kör a következő nagyobb adományokat kapta célra: *Kreditna Banka* 5000 dinár, *Milutinovic Szimó*, dr. *Boskovic D.* 1000 dinár, nemzetgyűlési képviselő, *Jovanovic Szvetislav*, *Milutinovic Zsivko* dr. *Pajcs György* 1000 dinár, *Iljevics Nikola* 400 dinár. Ha az épület átalakítása készen lesz, akkor sürűbben fognak a kör helyiségében tudományos előadásokat és felolvasásokat tartani.

A szuboticei adókiivetések. A szuboticei adókiivetőbizottság előtt május 29-én a következő V—VIII. körű földbérlok adókiivetésére kerül a sor: *Takács Jánosné*, *Tóth Mácó*, *Turcsányi György*, *Tóke György* és társai, *Tóth Ádám*, *Takács Márton*, *Tóth Ádámné*, *Tumó Istvánné*, *Tomicskó Mihály*, *Tóth Pál*, *Tesics János*, *Tóth István*, *Tóth János* és társai, *Tóth János*, *Tumó István*, *Tukarcsi János*, *Tóth Istvánné*, *Tomcsák Mihály*, *Tesics Jánosné*, *Takács Mártonné*, *Teleki András*, *Tomicskó Mihály*, *Tumó Péter*, *Takács Ferenc*, *Ujvári Mátyás* és társai, *Ujvári Ferenc* és társai, *Varga András* és *Kakas Mihály*, *Vizi Antal* és társai, *Vidákovics Balázs* és *Antal*, *Vörös Istvánné*, *Virág György*, *Varga András*, *Wilheim Ádám* és *István*, *Vasut Bálint* és társa, *Weiser József*, *Vizin Rókus*, *Veró András*. *Május 20-án* a következő V—VIII. körű földbérlok kerülnek sorra: *Vasut Mihályné* és *Köblös Mihály*, *Vizin Antal*, *Piukovics József*, *Veizer János* és *József*, *Veizer András* és *Szegus Ferenc*, *Virág Péter*, *Virág András*, *Vince Antal*, *Wilheim Ádám*, *Vörös István*, *Vér Péter*, *Vasut Mihályné*, *Weiser József*, *Vankó János*, *Vananra*, *Varga András*, *Varga Gergely*, *Varga János*, *Varga József*, *Veres István*, *Veres Mihály*, *Verbánovics Vince*, *Veizer János*, *Virág János* *Vince Mihály*, *Wilheim Ádám*, *Vig Antal*, *Veró András*, *Zsivanovics Dragomir*, *Zvekics Dusán*, *Zemkó János* és társai, *Zvesztel Márton* és társal, *Zemkó János*, *Zemkó Sándor*, *Zemkó István*, *Zsidocski József*, *Zsiga Jásó*, *Zubkov Félix*, *Zvekics Milivoj*, *Zemkó Sándor*.

Kilenc havi börtön marhajárlatlevelek hamisításáért. Noviszadról jelentik: A felebbviteli törvényszék pénteken tárgyalta *Pajcs Dusán* kácsi születésű noviszadi lakos ügyét, akit a törvényszék kilenc havi börtönre ítelt azért, mert 1919-ben *Markovics Péter*nek segédkezett két lopott ökr eladásánál és a marhajárlatleveleket együtt meghamisították. A felebbviteli bíróság jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Megverte, mert magyarul köszönt. Topoláról jelentik: *Bábi Péter* topolai levélkézbesítő néhány nappal ezelőtt *Emusics-pusztára* vitt leveleket, majd dolga végeztével be ment *Baszaries Jován* kocsmájába. A kocsmából való távozásakor magyarul köszönt a vendéglősnek, mire egy kocsmal endég, aki a kulai főbírónak mondta magát, a magyar szóért felelősségre vonta az öreg embert. Ez azonnal véget ért, hogy nem tud jól szerbi és z „istenáldjon” magyar nyelven sem sértés. Az állítólagos főszolgabíró *Bábi Péter*t leteperte és véresre verte, hogy az öreg ember job napra betegen feküdt. A kocsmában a támadásnál jelen volt egy endőr is, aki azonban nem avatkozott be az inzultusba. *Bábi Péter* feljelentést tett a topolai csendőrségnél ismeretlen támadója ellen, akinek kilétét azonban nem tudták megállapítani.

Szerencsétlenség a szuboticei pályaudvaron. *Merkovics Jakabné* ötvennyolc éves asszonyt, aki a szuboticei vasútállomáson mint kocsisztító van alkalmazásban, pénteken délután fél öt órakor egy tolatóvonat elütötte. A szerencsétlen asszony a vonat kerekei alá került, amelyek két alsó lábát levágták, azonkívül kezein is súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen asszony sebeit dr. *Halmi István* kötözte be. A mentők beszállították a kórházba.

Képkiallítás a szuboticei tanítónők körében. A szuboticei tanítónők körében megrendezték *Hollender Ruzsó* tanárnő vezetésével június 26-án és 27-én képkiallítást rendeznek az intézet dísztermében.

Bácskai katonafiuk pünkösdi üdvözlője. A Délszerbiában katonáskodó bácskai magyar katonafiuk a *Bacsmegyei Napló* útján küldik pünkösdi üdvözlőket hozzátartozóiknak és ismerőseiknek. A levelet a következők írták alá: *Hahn Béla*, *Molnár János*, *Vajda Miklós*, *Mazák Ferenc*, *Dulics József*, *Raduláski Milán*, *Gabrics György*, *Ferkovics Balázs*, *Kalmár József*, *Takács András*, *Kocsis Bálint*, *Vince Péter*, *Vida Péter Bogáromi Sándor*, *Vida Oszpár*, *György János*, *Takács József*, *Kovács István*, *Sarnyai Agoston*, *Kucora Fülöp*, *Dancsó Kálmán*, *Remete Péter*, *Szabó István*, *Erdélyi Nándor*, *Kókai Ferenc*, *Kovács Ferenc*, *Sátai Ferenc*, *Bakos Jenő*, *Baranyás Antal*, *Körmöci Sándor*, *Kacsár Mátyás*, *Szabó Zsiga*.

Öngyilkosság a temetőben. Kikindáról jelentik: Csütörtökön reggel jelentették a vasuti rendőrségről, hogy a vasut mentén levő katolikus temetőben egy hullát találtak. A rendőrségi bizottság, élén *Lepedat Milivoj* főkapitánnyal és dr. *Popovics Sándor* rendőrvosszal, kiszűrt a helyszínre, ahol megállapították, hogy egy huszonkét-huszonhárom éves fiatal ember az éjszaka folyamán a temető átvágta gégejét és a halál elől folytatott állott be. Levelet hagyott hátra, amelyben kéri a rendőrséget, hogy ne kutassák halálának okát. *Ehmann Márton*nak hívják, állás nélküli gépész és szerelmes egy leányba, akit nem vehet el, mert nincs állása. A holttestet pénteken a kikindai kórházban felboncolták.

Lakásfosztogatók a felebbviteli bíróság előtt. Noviszadról jelentik: Még 1919-ben történt, hogy mialatt dr. *Popovics István* szabályi ügyvéd katonai szolgálatot teljesített, lakását *Dobanovacs* Lázár, *Suljakov Zorka* és *Crvenovics Danica* kiiosztották. A noviszadi törvényszék három évvel ezelőtt *Dobanovacs* kit nyolc havi, *Suljakov* és *Crvenovics*ot hét-hét havi fogházra ítélte. *Lapics Ljubicát*, aki orgazdasággal volt vádolva, fölmentette. A felebbviteli bíróság, amely pénteken tárgyalta az ügyet, a vádlottak büntetését jóváhagyta, *Lapics Ljubicát* pedig orgazdaság miatt tíz napi fogházra ítélte.

Halál az eperfán. Kikindáról jelentik: *Krinkics Drága* negyvenéves kikindai asszony a tolató eperfáról leveleket szedve a fáról részére. Szédés következtében a fáról és holtan került el a földre. A szerencsétlen asszony után hozzáért a villanydrótközhöz és az áram ütötte agyon.

Öngyilkosság. Noviszadról jelentik: *Schwaerné Gilich Anna* bukini asszony csütörtökön felakasztotta magát. Mire észrevették már halot volt. Tetének oka gyógyíthatatlan betegség.

A kishgyesi szőlőegylet majálisa. A kishgyesi szőlőegylet szőlőtevékenységét csütörtökön a tolató szőlőtevékenységparancsnok kastélyában majális rendezte.

Razzia Noviszadon. Noviszadról jelentik: A rendőrség csütörtök éjjel razzia tartott. A razziaról kiadott jelentés szerint sok foglalkozás nélküli egyént állítottak elő.

A Hudozsasztveniek Budapesten. Budapestre jelentik: A Hudozsasztveni színtársulat pénteken kezdte meg vendégszereplését a Pávárosi Operett Színházban. Az első estén *Csehov Cseresznyés kert-jét* adták elő nagy sikerrel. Szombaton az *Éjleli menedékhely* kerül színre. Vasárnap kétszer játszanak: délután *Dosztojevszki Stepancsikov*valva című mulatságos korrajza, este pedig a *Vanja bácsi* szerepel a műsoron. Hétfőn *Gogol Házaságtól*, kedden *Euripidesz* klasszikus tragédiáját, *Medei*t, szerdán pedig *Ibsen Tenger asszonyát* adják; csütörtökön bucsuevadással *Rabndranat* Tagore-tól *A sötétkamra királya* kerül bemutatásra.

— **Benes életerős Ausztriát akar.** Genfben jelentik: A nemzetközi munkás-konferencia ülésén Benes dr., a csehszlovák köztársaság külügyminisztere az osztrák delegátusokkal való beszélgetése közben kijelentette, hogy Csehszlovákiára nézve igen fontosnak tartja egy életképes Ausztria létezését. A maga részéről mindent meg fog tenni, hogy Ausztria gazdasági megerősödését előmozdítsa. Azt is kijelentette, hogy a legközelebbi időben Bécsbe utazik. Benes a hét végén vagy a jövő hét elején utazik Genfbe és megy el Bécsbe.

— **Válság a holland kommunista pártban.** Amsterdamból jelentik: A kommunista-párt elnöki tanácsának vezetői és a két pártelnök beadták lemondásukat. Visszavonulásuk oka az, hogy a pártban ellentétet merültek fel a moszkvai végrehajtóbizottság az ellenzék mellett foglalt állást. A pártvezetői lásokat az eddigi ellenzék vezetői fogják elfoglalni.

— **Bethlen miniszterelnök genfi utazása.** Budapestről jelentik: A Népszövetség június ötödikén kezd meg új ülését, amelyen Magyarország képviselőjében Bethlen István miniszterelnök, Bud János pénzügyminiszter és Szabó Alajos pénzügyminiszteri államtitkár vesznek részt. Bud pénzügyminiszter és Szabó államtitkár a jövő szombaton, Bethlen miniszterelnök pedig június másodikán utazik Genfbe.

— **Jóbatanácsok Rómában.** Rómából jelentik: Csütörtökön tartotta meg előadását Berzeviczy Albert Jókai Mórrol. Az egyetem nagytermét ebből az alkalomból zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség. Az előadót Casati volt közoktatásügyi miniszter, Del Vecchio prorektor és Federzoni belügyminiszter üdvözlötték. A felolvasást a közönség nagy tetszéssel fogadta. Mussolini miniszterelnök csütörtökön kihallgatáson fogadta Berzeviczy Albertet.

— **Tárgyalás a mosszuli petróleumforrásokról.** Konstantinápolyból jelentik: Törökország londoni követe, a néhány nap óta Angorában tartózkodó Zekat bej csütörtökön hosszabb megbeszélést folytatott a Konstantinápolyból Angorába érkezett Linsley angol követel. A két követet közti megbeszéléseknek óriási jelentőséget tulajdonítanak, mert nem csekélyebb dolgokról volt köztük szó, mint az Anglia és az angorai kormány közti kiegyezési tárgyalások megindításáról, amelyek által a két állam között évek óta fennálló politikai és gazdasági természetű nézeteltéréseket ki lehetne küszöbölni. A megoldási tervet abban áll, hogy Angolország Mosszul északi részét átadja Törökországnak, aminek ellenében viszont a törökök beleegyezzenek, hogy Mosszul egész petróleumterületét átengedik az angoloknak, akik a Mosszul északi részén fekvő petróleumforrások kihasználásáért bizonyos, még megállapítandó megváltási összeget fizetnének a török kormánynak.

— **Az álomkór tanulmányozása.** Londonból jelentik: A Népszövetség meghívására érkekezlet ült egybe Londonban az álomkór tanulmányozása céljából. Az értekezleten Amery gvarmatügyi államtitkár elnökölt, aki helyeselte azt a tervet, hogy külön nemzetközi járványügyi tanulmánybizottságot küldjenek ki Afrikának az egyenlítőn fekvő részeibe. Amery, aki nemrégiben tért vissza afrikai utjáról, beszámolt arról, hogy a csecselegy milyen pusztításokat művel. Afrika tropikus vidékein kisebb-nagyobb mértékben mindenütt megvan ez a csapás. Nagy nehézségekkel jár az, hogy ilyen messze eső és óriási terjedelmű vidékekről van szó, emellett kevés gyakorlatilag képzett szakember áll rendelkezésre. A brit kormány kötelességének érzi, hogy komoly kísérletet tegyen a járvány leküzdésére.

— **Anglia védőintézkedéseket tesz a bolszovizmus ellen.** Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a belügyi hivatal a parlament őszi ülészakára javaslatot nyújt be, amely törvényes eszközöket készít biztosítani az angol hatóságok számára, hogy a külföldi kommunisták beszivárgását Angliába minden eszközzel megakadályozhassák. A Baldwin-kormány el van határozva, hogy Moszkva által teljes erővel támogatott kommunista mozgalomnak a brit birodalom határain belül minden lehető eszköz igénybevételével véget vet. Így elhatározta, hogy a május végén Glasgowban tervezett kommunista kongresszusra egyetlen külföldi kommunistának sem engedi meg, hogy Angliában partraszálljon.

— **Beillott fakirmitatványok.** Novisadról jelentik: A noviszadi színházban szerdán és csütörtökön Ben Ali szuggesztor és hipnotizőr tartott előadásokat. Az első előadásban beretváéles karddal össze-vissza vágta önmagát, úgy, hogy a sebek erősen véreztek. Ezenkívül több médium testét, főleg arcát és kezét hosszú tűkkel átszurta. Mihajlesics Stanoje rendőrkapitány a fakirmitatványokat betiltotta.

— **Fischer Colbrie temetése.** Kassáról jelentik: Pénteken temették el Fischer Colbrie Ágoston kassai püspököt óriási részvét mellett. A be-szentelést a prágai pápai nuncius véggezte fényes papi segédlettel. A temetésen sok ezer ember vett részt. A „Lidovo Novini“ szerint Fischer Colbrie utódának három jelöltet emlegetnek és pedig Blaha besztercebányai püspököt, Sarsky rozsnói apostoll vikáriust és Okányik kánonokot, Pozsony város polgármesterét.

— **A román csendőrök megöltek és kiraboltak egy kocsmáros.** Kolozsvárról jelentik: Geller Áront, a hunyadmegyei Nagyoklos község kocsmárosát, aki a megye székhelyére, Dévára igyekezett, hogy az adóhivatalnál adóját befizesse, a falu csendőrszakaszvezetője egy másik csendőrmesterrel a falu határában megtámadta, rövid szóváltás után megölte és a nála levő pénzt elrabolta. Geller segélykiáltására a közeli erdőben dolgozó munkások figyelmesek lettek, de mire a helyszínre értek, a kocsmáros már meghalt s a csendőrök elmenekültek. A vizsgálat folyamán a hatóságoknak sikerült elfogni a tetteseket, akik bevallották tettüket. Gellernél mindössze 580 lei készpénzt találtak. A tanuvalomásokról kitűnt, hogy a csendőrök már régebben foglalkoztak Geller meggyilkolásának tervével és napok óta lesték, hogy mikor indul el az adóhivatalba.

— **Ötszáz jegyzőséget megszüntetnek Szlovenszkóban.** Pozsonyból jelentik: A szlovenszkói miniszter a közeljövőben ötszáz községi jegyzőséget meg fog szüntetni a közigazgatás egyszerűsítése és az állami költségvetés takarékosága céljából. A már államcsitott jegyzők egyrésze nyugdíjat kap, másik része a közigazgatás egyéb ágai-ban helyezkedik el.

Női- és gyermekfehérneműt a legutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

— **Az »Antónia« Szentán.** Szentáról jelentik: Csütörtökön este zsúfolt ház előtt került színre Szentán harmadszor az »Antónia« című vígjáték. A címszerepet dr. Hacker Kálmán játszotta nagy rutinnal. A sikerben nagy szerepet játszott még Rosenfeld Berné, Hirsch Sándornénak, Vuics Istvánnénak, Kecskés Máriának, Rehmann Annának, Farkas Jánosnak, Benedek Andornak, Roser Istvánnak, Webel Károlynak, Petrogányi Mátyásnak és Dobos Győzőnek. A kitűnő rendezésért Bubola Ignácot illeti elismerés.

— **Növendék hangverseny Szomborban.** Szántóné Herendi Vilim szombori zenetanár tanítványai vasárnap nagyszerű hangversenyt rendeztek. A gazdag műsorból Spitzer László szereplése emelkedik ki, aki Grieg és Csajkovszky művészi előadásával aratott meleg sikert. A kis Steiner György énekszámát is nagy tetszéssel fogadták. Zenei tanulmányukban való előhaladásukról szép bizonyosságot adtak még Wdmoscher Ferenc, Löwy Ibolyka, Ábrahám Böske és Rezsike, Molnár Zsuzsi, Bruck Jenő és Bandi, Faragó Anny és György játéka is. A növendékhangverseny közönsége meleg szeretettel ünnepelte Szántóné Herendi Ilona tanárnőt, aki teljes mértékben vesz részt a szombori zeneélet fejlesztésében.

— **A subotica Francia Klub ülése.** A subotica Francia Klub e hó 24-én, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a klub helyiségében (főgimnázium épülete) ülést tart, amelyre a vezetőség a klub valamennyi tagjának megjelenését kéri. Az ülés egyetlen tárgya a francia nap rendezésére kiküldendő bizottság megalakítása.

— **Délafrikában forgalomba jön az arany.** Londonból jelentik: A brit birodalomhoz tartozó délafrikai köztársaságok, amint Fokvárosból jelentik, Anglia példájára visszatérnek az aranystandardhoz. Míg azonban Anglia csak az arany kivitelét szabadította fel, addig a délafrikai államokban az arany a belső forgalom tekintetében is szabadabbá válik.

— **Rablómerénylet liften.** A modern technika egyik vívmányát, a felhúzó gépet választotta ki működése helyéül az a négy bandita, akinek vakmerő merényletét jelentik Newyorkból. Egy óriás felhőkarcoló földszintén többen beszálltak a liftbe, amely megindult utasaival a magasba. Mikorra a tizenötödik emeletre értek, már csak öten maradtak a felvonóban, a gépkezelőn kívül. E pillanatban az utasok egyike úgy fejbeütötte a liftesfiut, hogy az elszédülve rogyott össze: a bandita társa pedig revolvert fogott a liftben utazó három urra. A megrémült férfiak nem védekeztek, mire a rablók kiforgatták zsebeiket és minden pénzüket és értéktárgyukat magukhoz vették. Azután fölvezették a liftet a tizenhetedik emeletre, ott rájuk parancsoltak a kifosztottakra, hogy szálljanak ki — maguk pedig gyorsan leszálltak a lifttel a földszintre. Ott aztán nyugodtan kísérták a házból és eltűntek az ucca forgatagában.

— **A suboticai zsidó diákok hittanvizsgálója.** A suboticai Talmud-Thóra Egyesület a középiskolák tanulóival vasárnap, 24-én délelőtt 9 órakor hittanvizsgát tart, hogy a vallásos nevelés és a hitoktatás terén elért eredményeiről számot adjon. Az egyesület előjárósága szívesen lát érdeklődőket a vizsgán.

— **A kishegyesi gazdakör működő-előadása.** A kishegyesi gazdakör működő elnöke, a föld két napján színre öadott rendezvény alkalmával Zilahy Lajos »A nap« című színműve kerül színre.

— **Budapesten elfogtak egy templomrablót.** Budapestről jelentik: A főkapitányság detektívjei megtudták, hogy Bohné József harminc éves cipőfelsőrészkesztő az Angyalöldön, lakásán különféle kegytárgyakat rejtett. A detektívek kimentek Bohné lakására, házkutatást tartottak nála és a lakás legkülönbözőbb helyein összesen három aranyozott ezüstkelyhet, egy ezüst ostyatányért és négy darab papi fehérruhát találtak. A három kehely és a tányér már össze volt törve. Bohné Józsefet elfogták és előállították a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy a templomi kegytárgyakat Szőlős községben, Csehszlovákiában lopta. Ott május 2-án

éjszaka egy Petrányi László nevű társával feltörte a templomajtót és ami összeszedhető volt, azt mind ellopták. Azután — még aznap éjszaka — igyekeztek elérni a magyar határra és másnap mindketten átszöktek magyar területre és feljöttek Budapestre. Bohné előadása szerint Petrányinál egy igen értékes szentségtartó van. Petrányit, aki Budapestten bujkált, szintén előállították a főkapitányságra, ő azonban tagadja, hogy bármiféle betörést is elkövetett volna. A főkapitányságon Bohné Józsefet letartóztatták, társa ügyében folytatják a nyomozást.

— **Könyvek.** A Génius olcsó könyvek akciója keretében egy új Wells könyv jelent most meg *Bealby* a címe s egy kis rakoncátlan, a szolgaság jármát nehezen tűrő fiú kalandjait mondja el benne. A *Bealby* könnyedebb, mint a többi Wells regény, azonban szelid humor és szatírája igazi — Wellsi. Érdekös, érdemes olvasmány ez a regény felnőttek, fiatalnak egyaránt. — Már régebben jelent meg az első tragikus regény *Spunda: A halottbúvó.* A regény arról szól, hogy az ógyiptomi halottaskönyv egy ségével az élő érintkezni tud a halottal. A minden ízében új és különös történetből az olthatatlan szerelem apoteozisa harsog elő hatalmas erővel. Mindkét könyv a subotica Vig könyvkereskedésben rendelhető meg.

— **Nagy hadgyakorlatokat tart az angol hadsereg.** Londonból jelentik: Az ideai angol hadgyakorlatokat Anglia déli részén tartják. A hadgyakorlatok igen nagyméretűek lesznek. A keleti hadsereg Sir Philip Chetwode tábornok parancsnoksága alatt egy hadtest erejű lesz. A nyugati haderők Godley tábornok parancsnoksága alatt állanak. Mind a két hadsereg nagyszámu légi haderő, valamint egy légi elhárító dandár felett fog rendelkezni. A hadműveletek a mozgó háborút utánozzák, amelyek során kipróbálják a tankok használhatóságát, ugyszintén a lovaság modern harci értékét. Különös figyelmet szentelnek a légi elhárítás problémájának. A gyakorlatokon Petain francia marsall, Debeney tábornok, a francia vezérkar főnöke is jelen lesz.

— **Lepedat i Jovanovics** suboticai fő-elárusítóknál vásárolt sorsjegyek közül május 20-án kisorsoltatott az utolsó húzási napon:

400.000 dinár 23051.
8000 dinár 44300.
5000 dinár 67214.
3000 dinár 56143 132413 145337.
1000 dinár 39228 55618 79984.
400 dinár 6755 10333 11943 82 85 14303
29 17282 23015 36 37 95 27431 28016
46 83 30783 37432 41749 42907 13 53007
55611 56172 86 57917 59 58824 27 56
71 68801 24 33 47 71226 73949 84118
50 86165 200 86525 89405 88 92077 98
95820 22 32 38 89 102612 58 104126
109583 119307 8 119530 75 122903 55
131902 132422 64 133224 134401 8 15 71
136366 138819 148016 149242, új sorsjegyeket a jövő I. oszt. 10. kolra, május 25-ikétől kezdve lehet kapni.

— **A lemondott jassii egyetemi tanárok ügye.** Bukarestből jelentik: Az egyetemi hallgatók memorandumot nyújtottak át Anghelcsu közoktatásügyi miniszternek, hogy a jassii egyetem lemondott tanárait ismét hívják meg az egyetemre. A memorandumra Anghelcsu azt a választ adta, hogy ez a kérdés a minisztertanács elé tartozik.

— **French tábornagy meghalt.** Londonból jelentik: Sir John French angol tábornagy pénteken délután meghalt. French a szudáni harcokban tünt fel először. 1910-ben hadtestparancsnok lett, 1907-ben hadseregfelügyelő, 1914—15-ben a Franciaországban harcoló idegen hadseregek főparancsnoka volt. Ő irányította 1916-ban az ir felkelők elleni katonai akciót. 1918-ban India alkirályává nevezte ki György király.

— A repülés újabb áldozata. Párisból jelentik: Foigny repülőtiszt és mechanikusa a Zenith katonai repülőgép kipróbálása során Tours környékén lezuhant és szörnyethalt.

Mielőtt vásárol jégsekreányt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégsekreány-, fabutor- és rézárugyártól Subotica, Jugovičeva 25.

A subotical zsidó Patronázs Egyesület az általa létesített »Gyermekotthon«-t f. évi június 1-én templomi ünnepély keretében megnyitja.

Roth Olga kozmetikai intézetében, Kr. Aleksandrova ulica 4. szám alatt, a Rossija Fonciere palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlesztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szemlők, málfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját-készítményü. kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyöngyszappanok, arcfehérítő- és szemlőcskenőcsök stb.

KINTORNA

Az iskolaszolga a telefonhoz hívja a tanítót, aki lemegy a kapusfülkébe, felveszi a kagylót és megkérdi a telefonáló ismeretlenlőt:

— Ki az?
— Kérem, — hangzik a válasz — a Stern Móríc ma nem jöhet iskolába, mert ágyban fekvő beteg.
— Ki beszél ott? — kérdi másodszer is a tanító.
— A papám, — feleli a titokzatos hang.

Az életből merített viccek rendszerint nem elsőrangú minőségűek, a *si non e vero, e ben trovato* megállapítás fordítva érvényes rájuk: ha igazak is, de legalább rosszak. Az alábbi eset sem kivétel.

Dr. Drap szubotikai orvoshoz néhány hete beállított egy Walter nevű tiszaszentmiklósi gazdálkodó. A doktor gondosan megvizsgálta, azután közölte a beteggel véleményét:

— A maga baja nagyon előrehaladott, radikális beavatkozásra van szükség.
— Ejnye, — csóválta fejét a páciens — akkor most hazautazom a családommal.

Eltelt néhány hét és a tiszaszentmiklósi beteg nem jelentkezett többet a doktornál, aki egészen meg is feledkezett már róla. Legutóbb azonban egy másik tiszaszentmiklósi páciens jelentkezett nála, akitől vizit közben mellékesen megkérdezte:

— Nem tudja, beteg még az a Walter?

— Dehogyan beteg, doktor ur, teljesen egészséges — hangzott a válasz — hisz megoperálták.

— Kicsoda? — kérdezi az orvos.

— Hát az ugy volt, — adta meg a felvilágosítást a tiszaszentmiklósi páciens — hogy a Walter bejött multkor Szubotícára egy orvoshoz, aki azt mondta neki, hogy csak radikális beavatkozás segíthet rajta. Erre kérdezősködni kezdett, hogy ki van radikális orvos Szubotícán? Valaki a Szántó Gábor doktort ajánlotta, hát elment hozzá és megoperáltatta magát vele . . .

Kereskedők beszélgetnek a Lloydban.
— A mai világban — mondja az egyik — az ember egész egzisztenciája egy cérnaszálon függ.

— En ismerek egy kereskedőt, — szólt a másik — akinek két évtizede függ az egzisztenciája egy cérnaszálon.
— Ki az?
— Egy lufballon-árus.

ILLATOS MOLYIRTÓ
„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

LEGUJABB

Szombat délelőtt hirdetik ki a budapesti községi választások eredményét Eddig csak részleteredmények ismeretesek

Budapestről jelentik éjszaka két óraker: Az egyes szavazóközetekben még nem fejeződött be a szavazások összeszámlálása. A végleges eredmények csak szombat délelőtt kerülnek nyilvánosságra. Eddig a következő részletes eredmények ismeretesek:

III. kerület 24 körzet: Ripkapárt 211, Wolff-párt 490, Demokrata ellenzék 282.

VI. kerület 46 körzet: Liberálisok 149, Wolff-párt 401, Demokrata ellenzék 286.

VI. kerület 49 körzet: Liberálisok

238, Wolff-párt 514, Demokrata ellenzék 290.

XI. kerület 93 körzet: Ripka-párt 186, Wolff-párt 262, Demokrata ellenzék 386.

XI. kerület 90 körzet: Ripka-párt 160, Wolff-párt 262, Demokrata ellenzék 517.

VIII. kerület 98 körzet: Ripka-párt 69, Wolff-párt 291, Demokrata ellenzék 892.

VIII. kerület 149 körzet: Ripka-párt 57, Wolff-párt 314, Demokrata ellenzék 613.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. május 22.

Budapest deviza 1151—1159, valuta 1131—1153.

Prága deviza 55—55.50, valuta 54.50—55.

Berlin deviza 6.83—6.8550 milliárd márka, valuta 6.78—6.82 milliárd márka.

Bécs deviza 1155—1159, valuta 1154—1175.

London deviza 296.
Newyork deviza 1.63%.

Zürich, máj. 22. Zárlat: Beograd 8.40, Páris 26.60, London 25.14, Newyork 5.17, Brüsszel 25.85, Milanó 21, Amsterdam 208, Berlin 123.10, Bécs 0.0072875, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 99.30, Budapest 0.007270, Bukarest 2.45.

Beograd, máj. 22. Zárlat: Páris 317, London 298.80, Newyork 61.475, Gení 11.8975, Milanó 249.65, Berlin 14.64, Bécs 8.655, Prága 182.30, Budapest 867, Bukarest 28.90, Szaloniki 109.

Noviszdai terménytözsde, máj. 22-én. Egy napi szünet alatt az érdeklődés tengeriben Braila irányában kissé megélnkült, bár a fizetett árak csak jelentéktelen emelkedést mutatnak. A forgalom normális, az irányzat tartott. Tengeri, bácskai 195 dinár, bánáti, hajó Duna, K. D. 206 dinár, szerémi K. D. 192.50—195 dinár, szerbiai, hajó Száva, K. D. 200 dinár, Korpa, szerémi, Jutaszákbán, K. D. 180 dinár, bácskai, franco Noviszdai 195 dinár. Forgalom: tengeri 8700, korpa 200 mm.

Noviszdai értéktözsde, máj. 22. 2 és fél százalékos állami hadikár 183 dinár, Kereskedelmi és Iparbank 130 dinár.

Szentai gabonaárak. Szentáról jelentik: A pénteki pércen a következő gabonaárak szerepeltek: Buza 460 dinár, Tengeri 180 dinár, Hajó 180 dinár, Vasutra 185 dinár, Július-Augusztusra 205 dinár, Árp. 200 dinár, Bőrárpa 310 dinár, Zab 200 dinár, Lenmag 200 dinár, Köles 50 dinár, B. 280 dinár, Heremagi 1700 dinár, Liszt 0-ás GG. 710 dinár, 2-ös 680 dinár, 3-ös kenyérliszt 640 dinár, Takarmányliszt 480 dinár, Korpa 200 dinár.

Csikágói gabonátözsde, máj. 21. Buza májusra 167.75, buza júliusra 153.25, buza szeptemberre 145.25, Tengeri májusra 112.875, tengeri júliusra 114.125, tengeri szeptemberre 113.125, Zab májusra 45, zab júliusra 44.5, zab szeptemberre 43.875, Rozs májusra 117.5, rozs júliusra 111.75, rozs szeptemberre 104.25.

Newyorki gabonátözsde, máj. 21. Buza őszi vörös 205.75, Buza őszi kemény 181.25, Tengeri 125.875. Az irányzat búzánál és tengerinél csendes.

KÖZGAZDASÁG

Az egyenesadótervezet újból tárgyalása. Noviszdáról jelentik: A pénzügyminisztérium már három ízben vételezte tárgyalás alá az egyenesadókról készült tervezetet, amely nem került a nemzetgyűlés elé. A pénzügyminiszter most ehelyett egy új bizottságot nevezett ki, amely a tervezetet *negyedézetben fogja megtárgyalni*. Ez az újabb eltolódás az adózók érdekei ellen van, mert a mostanig is erősen érett bizonytalanság továbbra is fennmarad. Noviszdán például egy kereskedői cég 600.000 dinár üzemi tőkével dolgozott, a mult évben 3 millió forgalmat és 70.000 dinár nyereséget ért el, ennek dacára 98%-os városi pótdadó mellett 84.000 dinár adót fizetett. Egy másik cégnek 3 millió üzemi tőkéje volt, 20 millió forgalmat ért el és 300.000 dinár nyeresége volt. Ezzel szemben az egyenes adója 392 ezer dinárt tett ki. Noviszdán azonban még boldog helyzetben van, mert ott a pótdadó csak 98%, ellenben például Szubotícán az iskolaadó 98%, az utadó 140% s a pótdadó 240%, — sőt 1925-re állítólag 500%-nál nagyobb lesz. Itt a 300.000 dináros nyereség adójának kiírásához már majdnem csillagászati számokat kell használni. Ilyen adótörvények mellett az adófizetők vagy kényszerültek hamis adóvallomást adni, vagy kénytelenek üzleteiket bezárni.

Cseh buza és liszt Jugoszláviában. Jugoszlávia, amelynek leggazdagabb gabonatermő területei vannak, lassanként megszűnik gabonát exportálni, hanem gabonabehozatalra szorul. Szlovenszko malmait már régen örölnék amerikai búzát, Dalmácia, Horvátország használ amerikai lisztet, vajdasági malmok már hónapok óta magyar búzát, kereskedők magyar lisztet vásárolnak. Eddig csak az amerikai és a magyar liszt volt olcsóbb, mint a belföldi, újban azonban a csehszlovák gabona és liszt is konkurál Jugoszláviában a belföldi áruval. A brünni tőzsdén a szlovák buza 242 cseh koronába kerül, ami a dinár magas kursusa alapján alig több 440 dinárnál, holott a noviszdai tőzsdén 470—480 dinár a buza ára. Hogyha megszűnik a liszt- és a buza kivitel, ez okvetlenül maga után fogja vonni a dinár árfolyamának esését.

Megdrágult a tűzifa. A közlekedésügyi miniszter tudvalevőleg május 5-iki hatállyal a külföldi szén fuvarját lényegesen felemelte, de ugyanekkor felemelte a tűzifa fuvardíját is. A rendelet csak most került az egyes vasuti feladóállomásokhoz és Noviszdán is csak pár nap óta számítják a magas fuvardíjakat. Eszerint a Banjaluka—Noviszdai relációban (tudvalevőleg a legtöbb tűzifa Banjalukából kerül a Vaj-

daságba) a fuvardíj eddig 650 dinár volt, ezentul 1590 dinár vagononként. Ez a fuvardíjemelés 200 dinárral drágítja meg a tűzifát, ugy, hogy l. o. bükkfa 850—900 helyett 1050—1100 dinárba fog kerülni.

SPORT

Pozsony:

MTK—Pozsonyi TE 8:0.

Bécs:

Slován—WAC 2:2.

WSC—Wacker 1:0.

Simmering—Rapid 4:4

Páris:

Anglia—Franciaország 3:2 (1:0). A colombesi stadionban folyt le az érdekes válogatott mérkőzés. Már az első percekben kialakult az angolok nagy fölénye. Az első gólt Gibbons centercsatár lötte. A második félidőben az angolok tíz emberrel játszottak, mert Gibbons sérülése miatt kiállt. Gibbons hiányát erősen megérezték az angol csapat, amelynek csatárai azonban újabb két gólt löttek. Előbb Walker, majd Borell juttatták a francia hálóba a labdát. Ezután már a fáradtság jelei mutatkoztak az angolokon. A francia csapat erős ellentámadásba ment át, amelyet Poyer gólia fejezett be. A második francia gól az utolsó percben kavargásból esett.

A szegedi atlétikai szövetség jubileuma. A szegedi atlétikai szövetség július 25. és 26-án tartja 25 éves fennállásának jubileumát. Az ünnepségre meghívták a jugoszláv atlétikai szövetséget is. A becskeréki alszövetség több atlétának a feladását határozta el, így a többek között *Bárány Bence, Szász István, Plovány Adalics* mennek Szegedre. A vojvodinai atlétikai verseny tartanak, amelyen valamennyi Szegeden versenyző atléta indulni fog. A szegedi versenyen részt vesznek Temesvár, Kecskemét, Arad, Nagyvárad legjobb atlétái is.

Új magyar uszókord. Egerből jelentik: A KISOSZ bajnoki versenyén részt vettek az egrí uszók is, akik közül Bárány a száz méteren rekordot javított, 1 perc 01.8 mp. idővel. Második lett Szigritz (MESE), harmadik Jung. 100 m. hátuszás: 1. Bitskey Aladár 1.15.6 mp. 2. Horváth (Eger). 3. Avar (Budapest). 400 m. gyorsuszás: 1. Bitskey Zoltán 5 p. 30.4 mp. 2. Szigritz. 3. Weisz (Esztergom).

SIMON-PUDER

tisztán azt a célt szolgálja, hogy kiégésztse és tükéletesítse a

CRÈME SIMON

jótekonny hatását.

A puder alkalmazása megszüntet minden zavart és kellemetlenséget, amelyet rossz és silány puderek okoznak, mert ez a puder finom, simulékony, nemesillatú és egyesíti magában mindazokat a kelleket, amelyeket szépségét őrző és arcéltisztaságával törődő nő a jó pudertől elvár.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

3316 — 19

SIMON CRÈME, PUDER és SZAPPAN

PARFUMERIE SIMON

59 Fg. Saint-Martin PARIS

Új vendéglő Melence-fürdőn. Melence-ről jelentik: Ma nyílt meg Melence-fürdőn a modern kor minden követelményének megfelelő kóser-vendéglő.

NYILTTÉR.

Felhívás

a Sreća kiházasító egyesületbe való belépésre.

Alulírott alapítók Suboticán „Sreća“ (Szerencse) néven kiházasító egyesületet alapítunk.

Az egyesület tagja lehet minden állampolgár nemre és felekezetre tekintet nélkül, aki a felvételnél 50 dinárt befizet s kötelezi magát arra, hogy minden házasságkötés után befizet 50 dinárt. A belépéskor a belépési díj felül még két pótdíj fizetendő be, a felvételi díjjal együtt tehát 150 dinár.

Az egyesület a segélyeket következőképpen folyósítja:

1-25 házasság után	20.000—	dinárt,
25-50 „ „	25.000—	„
50-75 „ „	30.000—	„
75-100 „ „	40.000—	„
100 házasságtól kezdve minden házasulandónak	50.000—	„

Egyéb, a belépőket érdeklő kérdésekről az alapszabályok nyújtanak bővebb felvilágosítást, amely mindenkinek rendelkezésére áll.

Társaságunk a legtisztább erkölcsi alapon áll és arra törekszik, hogy a tagok érdekeit a legönzetlenebbül szolgálja.

Felhívjuk a közönséget, hogy lépjen be az egyesületbe, amelynek aláírási ilyeit a Kurir könyvkiadó cégnél (Subotica Vilsonova ul.) vagy az alapítóknál szeresheti meg.

Prótić Márko gör. kei. lelkész, Szántó Róbert ev. lelkész, Dr. Gerson József főorvos, Pánity Antal starakanjizai polgármester, Fischl Pál bank-cégvezető, Kalmár Jenő nyug. biztosítási igazgató, Szávić István vasúti főmérnök, Dr. Havas Emil ügyvéd, Nozdovicki Zoltán vasúti mérnök, Schwimmer Béla és Koszics Nándor a Kurir tulajdonosai, Prodánović Stevo banktisztviselő.

Értesítem a t. hölgyközönséget, hogy az idei **műhímezőtanfolyamom**

junius hó 2-án kezdem meg, ahol mindenki megtanulhatja bármilyen karikahajós varrógépen a divatos műhímzést u. m.: madejra, rischeliő, renesanse, rece, ajour, hardinger, színes-hímzést és por. hímzést valamint a harisnyastoppolást is.

Pataki Erzsike Szegedi ut Mucsi telep 89. sz. a. Vasbutorgyárnál a Törvényszéktől 8 percnnyire.

PALMA

KAUCSUK SAROK és TALP
elentáll az időjárásnak — ruganyos — higiénikus

RIPSZROLLÓK
DAMASZT- és FAROLLÓK

legelőcsöbök, legtartósabbak és legjobbak

Vidaković Testvérek Zagreb, Ilica 40.

Képviselek egész Jugoszláviára kerestetnek. Nagy kereset.

Uj vukovári arckészítő kenőcs seplő, himlőhely, sömör, máj-folt, kelesek, fakadok, forrósági pörsevés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen.

Uj vukovári bőrszépítő szappan és puder, mely az arckendőcsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb éveknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 6 dinár, puder 10 dinár.

Minden tégelyen Krajičović, a készítő arcképe látható.

ZE. KRAJIČOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA
VUKOVAR

Nagy Várjas A. Rókus

asztalosmester

VI., Vukovićeva ulica 38
(Csirkepiacnál)

Készít: épület-, portál-, bolti-, irodai berendezést modern, izléses, gazdaságos kivitelben.

Ajánlja saját készítésű kész bútorait.

Kisebb építkezéshez szükséges ajtók és ablakok mindenkor raktárról kaphatók.

Mórsáékelt árainról tessék meggyőződni!

MEHES

30 olasz-méh családdal teljes felszereléssel eladó

BEGA hirdető és közvetítő, Vel.-Beeskerek a főpostával szemben.

Cipőkülönlegességek párizsi divatlap szerint

RÓKA

divat cipészetenben

Subotica, Pašićeva u. 9.

FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN
PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST
KÁRTYAGYÁRAK

kizárólagos képviselője egész Jugoszlávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Šenoe ul. 19. Telefon 436.

Tekintettel a forrásomban lévő hamisított bélyegzők kártyákra, csak a nálam vásárolt kártyákért vállalok felelősséget

Cipőüzlet megnyitása!

Van szerencsém a n. e. közönség szives tudomására hozni, hogy

cipőüzletemet

a „Bela Lala“-hoz, az Apolló épületében

Novisadon

(a városházával szemben) megnyitottam. — Állandóan rak táron tartok legkiválóbb minőségű cipőket a legolcsóbb árban. Kérem tekintsek meg a raktáramat vétközlethezesség nélkül.

Kiváló tisztelettel

MAVRO POLLAK

NOVISAD

PÉCS-SZABOLCSI

SZÉN és BRIKETT

és pedig kétszer mosott kovászszén, kockaszén ipari célra, ugymint

SALGÓTARJÁNI DARABOS SZÉN

cséplési célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva franko bármely állomásra, továbbá

I-a SZÁRAZ VILLÁZOTT FASZÉN

pormentes, szívógázmotoros tüzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkor pontos szállításra — legolcsóbb árak mellett

DANICA FAIPAR OSIJEK

Telefon 4-04. Desatičina ul. 27.

AKI

PARKETTÁZTATNI AKAR
forduljon

HERMANNRUDOLF

asztalos mesterhez PETROVAC (Bačka) aki minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban és szakkereséssel készíti el.

KÉRJEN AJÁNLATOT!

ÚJ

CSERÉPKÁLYHÁK

tűzhelyek, jutányos árban kaphatók. Atrakások és javítások szakkereséssel, legolcsóbb árban elvállaltatnak. - Vidéken is e szakmába vágó mindenféle munkát elvállal!

TAKÁCS MIHÁLY
CSERÉPKÁLYHÁS

Subotica, városi zeneoda mögött.

Napernyőkészítés

átalakítás

Hollán ernél

Barátok temploma mellett

BÉRBEADOK

GABONAÉRT

BHP magánjáró

garnitúrát

FÖLDVÁRI LAJOS

SOMBOR

Kraljica Marija trg. 1.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

május 21-24
csütörtök—vasárnap
naponta 5 és 1/2 órákor

ALICE TERRY
RAMON NAVARRO
híres filmje

MOTAU RI

Csodálatos történet 6 fel.

KERT MOZI
május 21-24
csütörtök—vasárnap
naponta 5 és 1/2 órákor

HARROLD LLOYD
szenzációs vígjátékka

Nagymama fiaoskaja
Kacajt és vidámságot fakasztó ötletes burjánok 5 felv.
Erdős alatt az I. Lovas divízió hangversenyez.

Milkó Izidor
UJ KÖNYVEI

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Szekuláné és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker írásaiból (Novellisztikus dolgozatok)

A „Világ“ a következőket írja a könyvekről: Mesélő kedvű, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmogyeyi Napló kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

CANADIAN PACIFIC

Kanadába és az Egyesült Államokba

legújabb **EXPRESS** gőzhajókkal

3-SZOR HETENKÉNT

Cherbourgól - Antwerpenből - Hamburgból
Liverpoolba

Mindennemű felvilágosítást az utazásról, menetidjéről, továbbá a legpontosabb adatokat földmivesek elhelyezkedésére a kanadai farmokon ingyenesen ad

CANADIAN PACIFIC

Beograd, Wilsonov trg 107
Zagreb, Petrinjska ul. 40

MŰBUTOROK

LEGOLCSÓBBAN

ERDÉLYI ANTAL

LAKBERENDEZÉSI VÁLLALATÁNAK
SUBOTICA, IV. SUDAREVČEVA ULICA 4. SZÁM

„VESNA“ HAJÓZÁSI RESZVENYTÁRSASÁG
S U Š A K

Rendszeres személy és áruforgalom
DÉL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA

Első szerb hajózási vállalat, melynek hajói hazai kikötőből indulnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál!

ALDAN SZVETISZLAV váltó üzlete **VELIKA-KIKINDA.**

Modern hölgy csak GODIVA crémet használ. FEUER JÁNOS vegyész-mérnök, kozmetikai laboratorium **SUBOTICA**, Trenkova ulica 15. szám.

Mindenkinek MINDIG KELL Burgit
Mimike Burgit

Kiváló szerencse

volt az emberiségre nézve a „Mimike Burgit” születése ezeltől 19 esztendővel. Amilyen óriási fájdalmakat okozott a tyukszem az embereknek, olyan gyorsan szüntette meg ezeket a fájdalmakat a „Mimike Burgit”. Mikor valaki megszületik az újszülöttről megállapítani annak genitálisát nem lehet. De 19 év alatt nem hallgatva az utazók ámitó reklám zajára és állítólagos első szülőkészítőkre ami természetesen nem rendelkezhetik azokkal a tapasztalatokkal, melyek a „Mimike Burgit”-ban jutnak kifejezésre. A Burgit tyukszemtapasz a védőgéz eltávolítása után minden további nélkül feltapasztatható a tyukszemre, melyre pontosan illik, úgyhogy nem kell előzőleg kellő formára nyírni. A „Mimike Burgit” teljesen fájdalommentesen hat és 3-4 nap alatt gyökerestől eltávolítja a tyukszemet.

Az Ön részére is egészen különleges szerencse, ha a sok helytelen kísérletezés helyett azonnal Burgitot használ, amit a legközelebbi drogériában, vagy gyógyszerfiatában is megkaphat. Amennyiben azonban az Ön lakóhelyén véletlenül nem volna beszerezhető a Burgit preparátum, úgy forduljon közvetlenül a vezérképviselőhöz az alanti címre:

Iván Svaic Novomesto.

Kettős csomagok árai:

Burgit tyukszem tapasz dinár 9—, Burgit talptapasz dinár 12—, Burgit lábfürdő dinár 10—, 12 kettős csomagolás dinár 100—.

Burgit G. m. b. H., Freilassing, Bayern.

Fontos! Orizze meg! Folytatjuk!

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. **Subotica** Telefon: 190 sz.

Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentai put.

AMERIKAI KÉVEKÖTŐMANILLA

Zsák, ponyva, kötél, zsinag, lópokrócok, butorszövet és kárpitos cikkek

Szőnyegek minden kivitelben, kókusz futók és szőnyeg védők.

Kölcsönzsákok és kölcsönponyvák

kaphatók

Lederer Leó cégnél, Somborban

Ugyanott egy gőzkazán és két vastartány eladó

4423

MÉRLEGKÉPES

4425

KÖNYVELŐ

német-magyar levelező, az összes irodai munkákban perект, mielőbbi belépésre állást keres. Szíves megkeresések „REKLAM” hirdetőirodába, Novisad, Jevrejska ulica 6.

Mozisok figyelmébe!

Uj sláger filmjeink, melyek leköthetők. „Franciai árva” Jackie Coogan legutolsó monumentális filmje. „Kanibál szigetek borzalmai” vagy Motauri, Alice Terry, és Ramon Novarróval. — „Tenger Démonja” Paul Wegenerrel. — „Bachantín” Olga Čehova és Brunokasterrel. — „A vihar gyermeke” — mind biztos nagy kassza filmek. Siessen lekötni! Siessen lekötni!

Slavia-filmnél Subotica, Vilsonova ul. 11

Ia TÖLGYFA és BÜKKFA PARKETTA

különböző méretekben kapható

LEDERER LEO cégnél Somborban

FALAPÁT FAVILLA KASZA

és mindenféle szerszámnyeleket prima bükkfából és nyirfaseprőket nagyban, jutányosan, azonnal, Suboticáról szállít

MIRKO BECK

Kuća Likta Bioskop

Hölgyek figyelmébe!

Értesitem a t. közönséget, hogy szalonomat megnagyobbítva áthelyeztem

Štrossmayerova 22. szám alá (Halpiac) Kosztümök, ruhák, bluseok, legolcsóbban és legelegánsabban készülnek

Hirn Salonban

APRÓSZÉN

25 mm-re rostálva, salak képződés nélkül, 12—17% hamu, legjobban megfelel kőrkemencéknek, gőzmalomnak, villanytelepeknek.

Szállítunk kedvező áron, bérmentve minden vasutállomásra.

D. Koen, szénosztálya Mostar

MÉSZKŐ

TISZTA MÁRVÁNY

vakító fehér, könnyű, nagyon kiadós.

Feltétlenül jobb mint a beremendi vagy harsányi kő. Szállítás prompt, bérmentve minden állomásra.

D. Koen, mészkőbánya Mostar

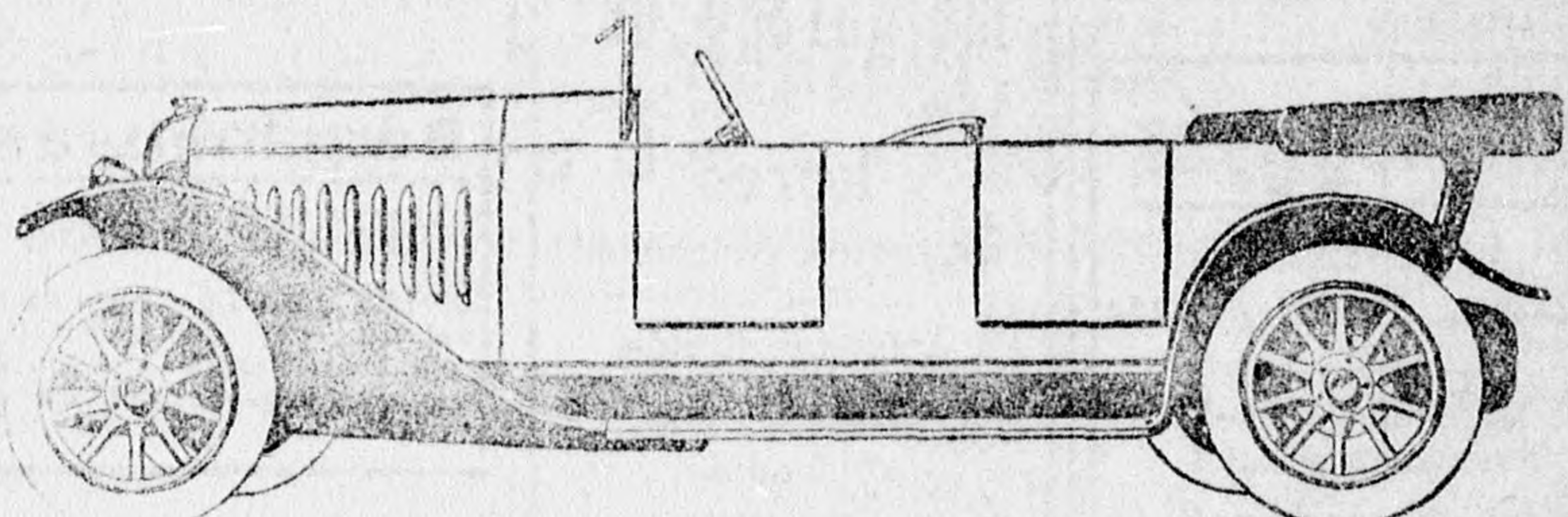
Két jóforgalmu fűszerüzlet

közvetlen a piactéren berendezéssel és áruval más vállalkozás miatt eladó és azonnal átvehető. Megtudható a tulajdonosnál:

MUH MIHALY vegyeskereskedőnél 4347 MARTONOSI SZÁLLÁSON

Bánátban iaras székhelyű városban, jóforgalmu főfűszerüzlettel, 25 szoba és melléképületekből álló és 100.000 dinár jövedelmű, a főtéren levő egy emeletes ház jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Belohorski és Szuyi forgalmi irodája Novisad, Safarikova u. 7. I./10.

MEGERKEZTEK RAKTÁRRA

a „PEUGEOT” 2-4 üléses, „OPPEL” sport 4 üléses és „STUDEBAKER” 6 hengeres autók. „PEUGEOT” motorbiciklik és kerékpárok Vojvodinai vezérképviselőlet és lerakat. Viszontképviselőlet adok.

J. MAMUZIĆ SUBOTICA, SUDAREVIĆA ULICA BROJ 9.

Nemesak érdekes megbízható

UJSÁGOT KAP

hanem

egy **VADONATUJ AUTÓT** vagy **TRAKTORT**

IS NYERHET

ha május 1-től kezdve félévre előfizet a BÁCSEMEGYEI NAPLO-ra

Előfizetési ár félévre 270 dinár

Azok, akik nem előfizetők, hanem naponta olvassák a lapot, szintén részt vesznek a sorsolásban, ha április 1-től minden megjelenő szám címlapját beküldik a kiadóhivatalba.

A legolcsóbb üzlet **ENGLER ALBERT** harisnya áruháza, Štrossmajerova ulica 8.

PÜNKÖSDI OCCASIO

10 pár elsőrendű selyemflór női harisnya
2 pár hibánélküli selyem női harisnya

ÖSSZESEN 240 dinár.

HÁZASSÁG
Házasságokat előkelő, uri, vagyonos körökben díszretnen közvetít Faragó Rodája Budapest, Népszínház-utca 16. Céglizésben levelezés. Díjtalan felvilágosítás. 3803

Kérjenek ajánlatot és vegyének
Mc. Cormick, Fordson és Körting
traktorokat
1, 2, 3, 4, 5 vasú ekével
MÁV gépgyári golyós, csapágyas
cséplőgépeket
Mc. Cormick 1 1/2, 3 és 6 lóerős
petróleummotort
Szabadalmazott
Dorn törökrostákat
aratógépeket, manillát, pótrészeket
Eberhardi-féle **ulmi exéket**
Debreceni gépgyári **gazdasági gépeket, vetőgépet**
Maqánjáró átalakításhoz üntvényeket
Schumacher Rezső
Stari Bečej 2059

FOGLALKOZÁS
Gyakorlott vargó-, tanuló- és kifizető felvételt. Löw-varroda, Bajski put 9.
Fiatal fogtechnikus június 1-re állást keres. Cim a kiadóban. 4316

Jó házból való intelligens fiatal ékszerész-tanoncnak felvételnek. Martin Bartoš, Bogovičeva ulica 20. 4281

KÉKKŐ és RAFFIA
a legolcsóbb napi áron
Kereskedőknek előnyárak
Sugár Manónál
Subotica 382

Önálló kocsigyártó munkásokat (kasznicsinálókat) keresünk állandó munkára. — Prva Zanatlijska Zadruga za Izradu Kola, Beograd, Sindjeličeva ulica 42. 4413

Jó házból való fiatal leány kisgyerekekhez ajánlkozik. Cim a kiadóban. 4395

Briliáns gyűrűk
300 dinártól kaphatók
Markovics Ferenc
ékszerész
SOMBOR
Kralj Petra ul. 6. 127

Gépészek, kik szivógáz- és nyersolajmotort hosszabb ideig kezeltek, valamint gőzgépet, azonnali belépésre kerestek. — Ajánlatukat »Oriente« hírlapjára V.-Bečkerek címre küldjék. 3494

Órák, ékszerek
feltűzőn olcsón kaphatók
Nyilas és Csajkósnál
Subotica, 3851
Strossmajerova ul. 7. Huspiac

Gabonahivatalnok, perfekt könyvelő, a gabonaszakma minden ágában jártas, többévi gyakorlattal állást keres. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja. 4324

Szakképzett soffőr állandó alkalmazást keres. Cim: Butor Lajos, Stara-Moravica. 3472
Józan, idősebb, ügyes soffőr, személy- és teherautó vezetéséhez azonnali belépésre kerestek. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal és fizetési igények megadásával Székely Bertalan malomtulajdonoshoz. Ada, intézendők. 4381

Ékszerek, órák
cigaretta-órák
ridikülök
legolcsóbbak
REPOVICS-nál
Subotica, Aleksandrova ul.
Ruff aukor a tizlet mellett
Tanonc felvételtik.

VÉTEL-ELADÁS
Üzemben levő mészégető-telep (2 kemencével) eladó egyéb vállalkozás miatt. A telep Bačka nagy városában a vasúti állomás mellett 600 m²-es területen fekszik cseréncserélő házzal, melléképülettel mely terület egyéb ipartelepnek, fatermeskedésnek is kitűnő hely. Értekezni lehet Bergel Jakabnál, Senta. 4068

PRIX ASZTALOS SUBOTICA
Školska ul. 10., Bajski put
Legmodernebb butorokat valamint modell munkákat készít versenyképes áron. 2730

Megvételre keresek 1 db 6 HP MÁV-cséplőt. Gyetvay Bajmok. 4438

Mérleggyár
J. SEBESTYÉN
Subotica, Palički put 154
gyárimányai legelőkelőbbek, versenyképesek!
Vállal vasszerkezeti és épületlakatos munkát.

Litographált levelezőlapok, tájképek, utcarészletek, interieurok fénykép után egy vagy több színben a legolcsóbban. (Gyári árak) E. Krišer, St.-Kanjiža. 4346

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzési kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszdíjmentes melléklendő.

Eladó egy 60-70 HP szivógázmotor, kifogástalan állapotban, egy 35 HP Dürrkonn Traktor, egy 5 tonnás Bussing teherautó, 24 db 0-1-es Mollerup hengerolajzó, néhány fűrészszerű, körfűrész-tengely, motorhűtőszivattyú kisebb motorokhoz, láncos fűrészkészülékek önműködő szorításal. Vállalok tömegmunka-készítést revolver és marógépre. Novoth gépműhelye Svoboda-malom, Bajmok. 4437

LÓSZERSZÁMOKAT BŐRÖNDÖKET NYÁRI BŐRZANDÁLOKAT megrendelésre legolcsóbban készít
Falkenstein Sándor
Subotica
Crnojevičeva ulica 21.
Gálffy gyógytár
Javításokat vidékiek megvárhatják 4389

Egy mahagóni pianino jutányosan eladó. Szilvász Ferenc zongorahangolónál, Vilsonova ulica 36. 4404

Doberman rendőrkutya, 5 hónapos, eladó. Eisler faüzlet, Segedinski put. 4401

Nőtlen molnárszegédet
több évi gyakorlattal keres
nagyobb kereskedelmi malom.
Ajánlatok fizetési igények megjelölésével a következő címre küldendők:
„POSAVINA“
umjetni mlín Sisak

Eladó kisebb temetkezési vállalat teljes felszereléssel, keveset használt üvegezett gyászkoocsival. Budanovics Jenő, Bajmok. 4346

Megvételre keresek egy motorkerékpárra való kuplungot sebességszabályozóval, Molnár szabó, Malidžoš. 3473

KEDVEZŐ VÉTELEK
Teherautó, 1 és fél tonnás, komplett 15000 D
Villanymotor, 33 HP, indító 18000 D
Dinamo, 45 amp. (5 HP) mérővanyóerjesztővel 10000 D
Exenterpres, 15 q nehez 8000 D
Kovácsanyák 8 din. kg-ja
Megtekinthető
HAMBURGER JÉGGYÁRBAN
SUBOTICA 44291

Eladó VI. körben polkári ház kerttel, nagy udvarral. Bővebbet Dr. Mamuzić Vécó ügyvédnél. 4431

Egészen új söraparát eladó. Sudarevičeva ul. 69. 4402

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Sentán Bóbán Vince-féle 7 lábú föld eladó. Bővebbet Bergel Jakab ügyvédnél. 4430

Börgarnitúrák
állandó raktára
HIRSCH LÁSZLÓ kárpitosnál
Subotica, Paja Dobanovacka 5
ahol mindennemű új és régi munkák legolcsóbban esztergölhetőek. 1084

Egy jóforgalmu vendéglő családi okokból eladó. Cim a kiadóban. 3468

Száz lábú prima föld városhoz közel, vasúti állomásnál, egészben vagy parcellánként jutányosan eladó. Vadász Pál mérnök. 4087

Eladó gyors teherautó, kiváló, üzemképes. 3 tonnás, 30 HP »Packard«. Kiss Dezső szabóüzlete, Senta.

Irodának
keresünk két-három világos helyiséget lehetőleg emeleten a központban. Cim a kiadóban.

Tegla, Duna mellett, 150 ezer drb eladó. Érdeklődők forduljanak ifj. Fazekas Gáborhoz, Dubovac srez Kovin, Banat. 4380

Zongora hangolást
és javítást mérsékelt áron v. l. vidéken is. U. és használt zongora és harmonium állandóan raktáron 3439
Krombholz Albert
Subotica, Vilsonova ulica 28.

Eladó fiatal, 8 HP Schuthlevert-garnitúra, 10 atm., 1 éves, fogaskerekes alakitás. Egy 15 HP huzatos szivógázmotor. Egy motor alá való vaskecs, tehernek is megfelel. Egy keveset használt, 10 vagonos tengeri-morzsoló. Bálint Károly géplakatos St.-Moravica. 4322

Börgarnitúrákat
kárpitosmunkákat nagy vidéken mint helyben pontosan és olcsón szállít
NAGY GYULA
Subotica, Sokolska (Gambóci) u. 7. 3435

KISS ZÁLOGINTÉZETE
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjúszövet, szállításra: v. férfi női raglán és télikabátok való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladotnak. Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

KÜLÖNFÉLE
jóforgalmu fűszerüzlet lakással és áruval más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóban. 4320

Különbejáratu két butorozott szoba egy-két ur részére június 1-re kiadó. VI. Vukovičeva ul. 10.

Uri családnál elsőrendű házikoszt kapható kihordásra is. Cim a kiadóban. 4405

Butorozott szobát keres lehetőleg különbejárattal és teljes ellátással jobb családnál két bank tisztviselő június 1. vagy 15-re. Cim a kiadóban. 4436

Butorozott szoba konyhaszolgáltatással azonnali kiadó. Cim a kiadóban. 4403

Uj és legbiztosabb!
„STENOL“
Poloska
„GAMADIN“
Svábbogarak
KERJE MINDEN ÜZLETBEN
Felszólal Ing. M. Rajan Zagreb, Patrjnska ul. 3.

Kiadó a főtéren elegánsan butorozott egy esetleg két szoba konyhával vagy anélkül. Cim a kiadóban. 4400

Nagyobb raktárhelyiséget keresek a csirke-piac közelében. Schreier Sándor, Badaličeva ul. 8. 4384

Elveszett szerda este a Lifka-moziban vagy Lifka-mozitól a Zmaj Jovina utcáig egy függő aranyóralánc. Megtalálónak teljes aranyértéket jutalmul adom. Cim a kiadóban. 4426

Lakást két-három szobát mellékhelyiséggel keresek. Cim a kiadóban. 4435

Villanyzereléshez, erős és gyenge áramu
SZERELŐK
kik Bergman és Huló munkánál megfelelő gyakorlattal bírnak felvételnek:
J. ZELINKA
villanyfelzerelési vállalkozónál Veliki-Becskerékben Aleksandrova (F6) ul. 27.

Fiatal házaspár részére 2-3 szobás éves lakás kerestetik Paličson. Cim a kiadóban. 4358

Állandó soffőrtanfolyam. Gyakorlati és műszaki képzés: Rehák Gyula. — Forgalmi előadó: dr. Tikvitzki István autöreferens rendőrkapitány. — Térkép- és uteladó: Strass Leó mérnök. — Az oktatás nyelve: szerb és magyar. Automobilia autógarage. Subotica, I. Skadarska ulica 6. 4356

Uri családnál elsőrendű kóserkosztot keresek. Cim a kiadóban. 4399

Praktikus kupébőröndök, kőzitáskák bőrből és vászonzóból, nesseserek, női bőrrediküllök, férfi bőr- és ciparatiatárcák a legolcsóbb áron kaphatók.
Megrendeléseket és javításokat elfogadok
SCHLAGER HENRIK
bőröndös
és bőraru szaküzlete
Aleksandrova ul. Farkas-ház. 3563

Láb- kéz- és hónaljzadásnál egyedüli biztos szer a Reform kenőcs és hintőpor. Hasonló nevű utánzásoktól óvakodni kell. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában dobozonként Din. 8.— árban — ahol nincs, a készítőnél: Blum (Illés) gyógytár, Subotica, a főpostánál. 3590

A Zagrebi Hrvatska Industrija Katrana

gyártmányai:
„Ruberoi“ és kátrány fedéllemez
parafás szigetelőlemez, köszénkátrány, karbolineum,
kátrány és kovácsszurok, facement, karbolsav-nyers,
tovotta-gépszir, köszénkátrány desztillált és
közönséges stb., stb.

Képviselet és lerakat:
Piuković & Comp. Subotica
Sürgöncim: „Moravia“ — Telefon: 3-32.